

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
September 9, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 9, 1994

Nr. 175

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Sutartį su Rusija reikėtų nutraukti

Vilnius, rugsėjo 1 d. (L.A.) - Seimo Užsienio reikalų komiteto vicepirmininkas Algirdas Gričius ir Derybų su Nepriklausomų Valstybių Sandraugos (NVS) šalinis delegacijos vadovas ambasadorius Virgilijus Bulovas rugpjūčio 31 d. supažindino su LDDP užsienio politikos programa šiam politiniam sezonui.

Kaip rašoma „Lietuvos aide“, Gričius sakė, kad būdas, kuriuo politinė sutartis pateikta Lenkijos Seimui ratifikuoti, „nėra visiškai taktiškas“, nes tarpvalstybinė siena grindžiama 1946 m. rugpjūčio 16 d. sutartimi tarp Lenkijos ir Sovietų Sąjungos, t.y. pripažįstant Lietuvos aneksiją teisėta, tačiau tikimasi, jog diplomatiniiais kanalais šis nesupratimas bus sureguliuotas.

Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komitetui pateikta svarstyti su Baltarusija antroje rugsėjo pusėje pasirašysima sutartis. Bulovas teigė, jog sutartyje nėra standartinio visoms Lietuvos sutartims su NVS punkto apie nepriklausymą skirtingiems kariniams politiniams blokams.

Bulovas teigė, kad atostogaudamas jis nebuvo susitikęs su Rusijos Užsienio reikalų ministerijos Antrojo Europos departamento vicedirektoriu Udalcovu. Rusijos parlamento delegacija turėtų atvykti į Vilnių maždaug spalio mėnesį, ir tuo metu bus tariamasi dėl Rusijos stojimo į Europos Tarybą. Rugsėjo pabaigoje laukiama Vokietijos parlamento delegacijos.

Nebesitiki Rusijos žalos atlyginimo

Ambasadorius Bulovas Rusijos karinio tranzito klausimą pavadino „ekspluatuojamu kam kam krautis politinį kapitalą“. Rusijos skolų ir „didžiosios žalos“ atlyginimo ambasadorius nebesitiki, pasiguožė valstybės institucijų abuojuose ir pageidavo „didesnio patriotizmo“.

Komentuodamas parengtas Rusijos karinio tranzito taisykles, po kuriomis jis pasirašė

vienas („kiti autoriai nepasirašė“), ambasadorius citavo 3 punktą, pagal kurį „masinio naikinimo ginklų vežti draudžiama“.

Paraškas kariniams pervežimams reikės pateikti prieš dvi savaites, „jei kitaip nenumato tarptautinės sutartys“. Ginkluotiems daliniams bei ginkluotai technikai pervežti leidimą turės duoti Seimas. Krovinius, kuriuos saugos ginkluoti Rusijos kariškiai, lydis ir ginkluota Lietuvos sargyba.

Dėl tranzito sutarties „sėdime baloje“

Atskiru punktu aptarta „jurisdikcija“, tačiau čia nuomonės skiriasi - ar taisyklės gali reguliuoti žalos atlyginimą, ar tai turi būti numatyta sutartyje. „Pono Landsbergio liūdesiui taisyklės rašytos Lietuvoje, derintos Rusijoje nebuvo - reikia skirti derinimą ir konsultacijas“. Taisyklės bus pateiktos Rusijos ekspertams iširti.

Ambasadorius patikslino, kad „suomiai per dešimt metų neprivertė rusų laikytis taisyklių“.

Ambasadoriui buvo priminta, kad Susisiekimo ministerijos pareigūnai prisipažino delegavę savo įgaliojimus Rusijos Federacijai. Paklaustas, ar nesijaučia tarpininku, per kurį Rusija derisi pati su savimi, Virgilijus Bulovas padėjo G. Mikšui, „nepatingėjusiam perskaityti „Baltąją knygą“, ir sakė, kad „detektyvas yra nebaigtas“, šiuo metu „ieskome trūkstančių grandžių“. Ambasadorius pripažino, kad „padėtis yra absurdiška“, problema ta, kad reikia pranešti, kad sutartis nutraukiama (denonsuoti sutartį), bet greitai laiku tegalima denonsuoti vieną straipsnį. „Juridiskai imant, esame kvailioje padėtyje“, sakė ambasadorius, „sėdime baloje“.

Paklaustas, ar sutartis, kuri prieštarauja Konstituciniam aktui dėl neįsijungimo į daugiašales rytų sąjungas, nėra niekinė, Bulovas pareiškė: „Taip, tas pažeista“, ir sakė, kad „reikia naujo susitarimo“.

Amb. Jusys Europos atstovams kalbėjo apie Rusijos tranzitą

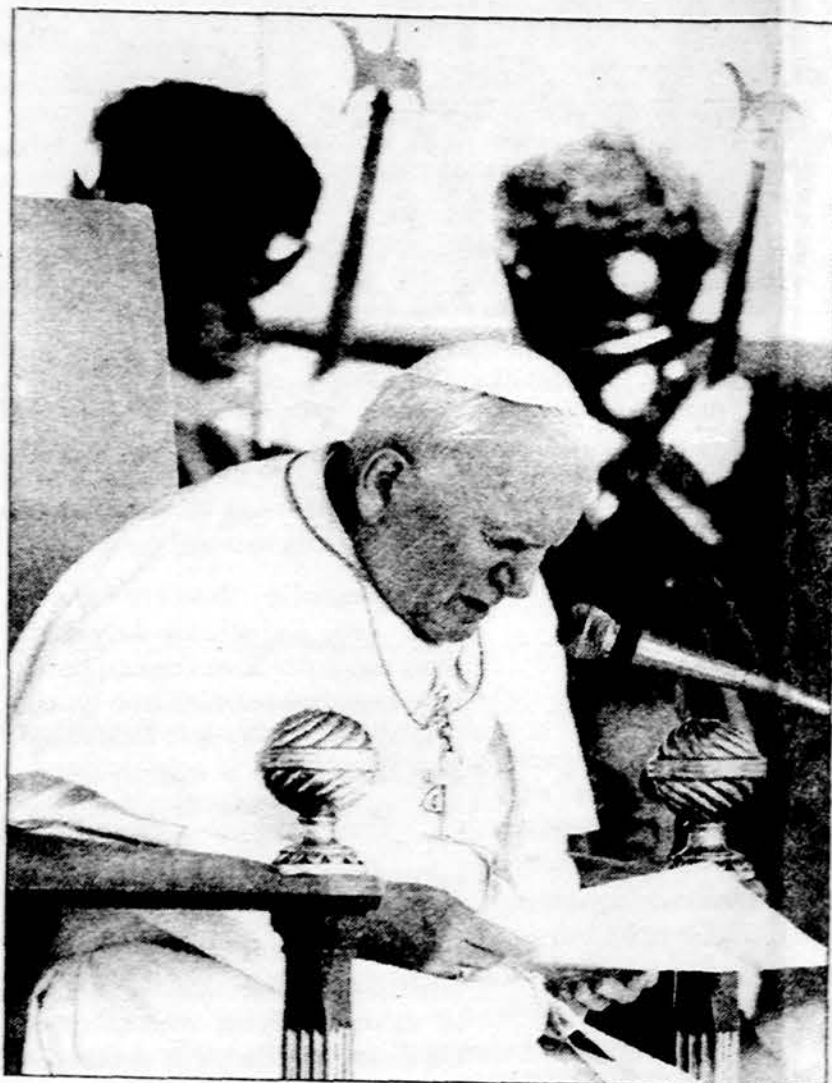
New Yorkas, rugsėjo 8 d. - Vakar Jungtinėse Tautose įvyko Europos Sąjungos valstybių pasitarimas Jungtinių Tautų klausimais. Į tokį pasitarimą pirmą kartą buvo pakviestos Baltijos ir Centrinės Europos šalys, praneša Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėse Tautose.

Pasitarime, kuris įvyko šiuo metu Europos Sąjungai pirminkaujančios Vokietijos iniciatyva jos JT Misijoje, dalyvavo pilnateisės ir asocijuotos narės bei Bulgarija, Čekija, Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Rumunija, Slovakija ir Vengrija.

Naujai paskirtas ir jau tarnybą pradėjęs Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose, Oskaras Jusys, padarė pareiškimą apie Kaliningrado srities problemą, ryškindamas Lietuvos Respublikai jautrų karinio tranzito klausimą. Ambasadorius Jusys išreiškė Lietuvos vyriausybės rimtą susirūpinimą dėl

per didelės Rusijos karinių pajėgų koncentracijos Kaliningrado srityje. Jis pažymėjo, kad praėjusią savaitę Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrai Palangoje paskelbė bendrą komunikatą, kuriame ragino Rusijos Federaciją imtis priemonių demilitarizuoti Kaliningrado sritį ir vystyti jo ekonomiką kaip sudėtinę Baltijos jūros regiono dalį.

Naujai paskirtas Estijos ambasadorius Jungtinėse Tautose Trivimi Velliste padarė pareiškimą trijų Baltijos valstybių vardu dėl svetimų karinių pajėgų išvedimo rezoliucijos, kuri bus svarstoma 49-toje Generalinės Asamblėjos sesijoje. Latvijos ambasadorius Aivars Baumanis nušvietė tikrąją žmogaus teisių padėtį Estijoje ir Lietuvoje, kviesdamas susirinkusias delegacijas paremti pastangas išvengti šios padėties politizavimo Jungtinių Tautų žmogaus teisių struktūrose.

Popežius Jonas Paulius II savo kalboje maldininkams Šv. Petro aikštėje rugsėjo 7 d. pasakė, jog jo numatytas apsilankymas Sarajevo mieste, Bosnijoje, atšauktas saugumo sumetimais. Jis pasakė, kad tikisi aplankyti Bosnijos tikinčiuosius greičiausiai, kaip tik bus įmanoma. Bosnijos prezidentas Alija Izetbegović įsmingoje kalboje kaltino Jungtinių Tautų pareigūnų buvusioje Jugoslavijoje dėl Šv. Tevo vizito atšaukimo, nes laisvę popežiui jis perdavė pavojų Šventajam Tėvui ir tuo jį suklaidinęs. Izetbegović kaltino ir Jungtines Tautas ir Vakarų šalis nuolatinio priešiško Bosnijai ir sakė, kad itakodami vizito atšaukimą, jie apvogė Bosnijos žmones.

Tautininkai - prieš žemės pardavimą užsieniečiams

Vilnius, rugsėjo 6 d. (Elta) - Lietuvių Tautininkų Sąjunga prieštarauja atsinaujinusiems bandymams įteisinti žemės pardavimą užsieniečiams, antradienį Seimo rūmuose surengtoje spaudos konferencijoje pasakė Lietuvių tautininkų frakcijos seniūnas Leonas Milčius. Pasak jo, leidimas parduoti žemę užsienio piliečiams taptų „dar viena lenda korumpuotiems (svetimoms) įtakoms pasidavusiems“ valdininkams.

Spaudos konferencijoje frakcijos seniūnas ir Lietuvių Tautininkų Sąjungos pirmininkas Rimantas Smetona daugiausia komentavo praėjusio referendumo rezultatus. Pasak Rimanto Smetonos, referendumą inicijavę konservatoriai pasirinko „aplinkinį“ kelią, vietoje tautininkų siūlyto „tiesaus“ - valdžios keitimo per priešlaikinius Seimo rinkimus. Jo nuomone,

referendumas buvo akivaizdžiai pasmerktas pralaimėjimui. Antra vertus, net priėmus siūlomą įstatymą, „LDDP jo neįgyvendintų“. Kalbėdamas apie tautininkų poziciją, Rimantas Smetona sakė, jog jie „pasitraukė iš šalį, praleidę garsiai dundantį konservatorių traukinį“.

Sąjungos pirmininko nuomone, pralaimėjimas referendume sukėlė „tam tikrą problemą“, tačiau kalbėti apie didesnę opozicinių jėgų nesuskalbinimą nėra pagrindo. „Dešiniųjų politinių jėgų partnerystė neišvengiama, ypač artėjant savivaldybių rinkimams“, sakė Rimantas Smetona.

Spaudos konferencijoje tautininkų atstovai kritikavo Lietuvos prezidento ir valdančiosios partijos poziciją santykiuose su Rusija. Leonas Milčius pareiškė, jog „LDDP vadovybė išėitį iš blogėjančios ekonomikos mato nuolaidose Rusijai“.

Lietuva galėtų skolas ir dabar gražinti

Vilnius, rugpjūčio 25 d. (Elta) - Ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus ir Finansų ministro Eduardo Vilkelio spaudos konferencijos be kitų dalykų buvo kalbama apie skolas. Lietuvos kalbą išskolinimui užsieniui - tai tema, kuria dabar, anot E. Vilkelio, dažnai spekuliuojama. Šiuo metu yra pasirašyta sutarčių gauti užsienio kreditų 546.8 milijono dolerių sumai, iš jų 323.3 milijonai dolerių jau panaudota. Kadangi Lietuva turi sukaupti apie 450 milijonų dolerių vertės konvertuojamos valiutos ir aukso atsargų, ji be jokio vargo gali šiuos kreditus gražinti, neuždėdama skolų jungo vaikams ir anūksams. Juo labiau, kad dauguma panaudotų kreditų grįš. Paskutiniai gauti kreditai buvo skirti Lietuvos smulkiam ir vidutiniam verslui plėtoti.

Eksportai į Rusiją - nuostolingi

Vilnius, rugsėjo 3 d. (AGEP) - Per pastarąjį pusmetį Lietuvos eksporto į Rusiją nuostoliai sudarė apie 25 milijonus dolerių.

Rusija visoms Baltijos valstybėms taiko dvigubus 20%-50% muitus. Rusija vis dar nepatvirtino palankaus prekybinio režimo sutarties. Lietuvos pramonės ir prekybos ministerija pasirašė ekonominio ir prekybos bendradarbiavimo sutartį su Maskvos vyriausybe, nes Rusijos prezidentas didiesiems Rusijos miestams leido netaikyti šios muitų tvarkos.

Maskvai per metus reikia iki 100,000 tonų mėsos gaminių, apie 1.5 milijonus tonų grūdų, sviesto, daržovių. Šiuo metu Maskva sviestą perka Naujojoje Zelandijoje.

Patvirtinta privatizavimo programa

Vilnius, rugsėjo 6 d. (Elta). Antradienį įvykusiame Centrinės privatizavimo komisijos posėdyje buvo patvirtinta privatizavimo spalio mėnesio programa.

Kaip pranešė Ekonomikos ministerijos atstovai, spalio mėnesį Lietuvoje numatyta privatizuoti 90 įmonių, kurių bendras indeksuotas valstybinis kapitalas - 52 milijonai litų. 29 smulkios įmonės turėtų būti parduotos aukcionuose, o 61 stambi arba vidutinė įmonė bus privatizuojama pasirašant akcijas.

Centrinė privatizavimo komisija nepatvirtino valstybinės įmonės Sigma privatizavimo rezultatu, kadangi, kaip pasakė komisijos pirmininkas Kęstutis Baranavičius, ši įmonė buvo parduota per žemą kainą.

Vilniuje atidaryta lenkų mokykla

Vilnius, rugsėjo 2 d. (Elta) - Šiandien Vilniuje, Justiniškių mikrorajone iškilmingai atidaryta Romos Popežiaus Jono Pauliaus II vardu pavadinta nauja lenkų vidurinė mokykla. Šiuos mokslo metus čia pradeda apie 1,500 įvairių klasių moksleivių. Jono Pauliaus II mokyklos atidarymo iškilmes dalyvavo Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, švietimo ir mokslo ministras Vladislavas Domarkas, Lenkijos liaudies švietimo viceministras Kazimierz Przybyls, abiejų šalių parlamentarai, Lenkijos užsienio reikalų ministerijos atstovai, kiti svečiai.

Savo palaiminimą ir sveikinimo telegramą mokytojams bei mokiniams atsiuntė Šventasis Tėvas Jonas Paulius II. Lenkijos liaudies švietimo viceministras perdavė mokyklai dovaną - IBM kompiuterį su įranga.

Rusijos gynybos ministras Pavel Gračev (kairėje) sveikina JAV Armijos 3-osios pėstininkų divizijos leitenantą Scott Maylath, trečiadienį pradedant bendrą JAV ir Rusijos 27-osios motosaikių divizijos pratybas prie Trotsk miesto Rusijoje. Daugelis Rusijos nacionalistų protestavo prieš tokias bendras pratybas, kaltindami Rusijos kariuomenę susidomėjimu su priešu. Gračev tačiau nori ir daugiau tokių pratybų ateityje.

Premjeras domėjosi žemdirbių problemomis

Vilnius, rugsėjo 6 d. (Elta). Antradienį Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, Žemės ūkio ministerijos vadovai ir kiti Seimo nariai susitiko su vienuolikos Rytų Aukštaitijos rajonų vadovais, ūkininkais, žemės ūkio bendrovių specialistais.

Žemdirbiai buvo nepatenkinti aukštomis, energetinių išteklių kainomis, per didelėmis kreditų palūkanomis, pageidavo, kad būtų prailgintas skolų gražinimo laikas, siūlė, kad valstybė kompensuotų visus įsiskolinimus. Per susitikimą nemažai

Vilnius, rugsėjo 8 d. (Elta) - Šiandien Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas susitiko su Australijos parlamento delegacija. Delegacijai vadovauja Atstovų rūmų pirmininkas Stephen Martin. Trečiadienį prasidėjęs septynių parlamentarių delegacijos vizitas Lietuvoje truks iki šeštadienio. Po to ji išvyks į Kopenhagą dalyvauti 92-ojoje Tarpparlamentinės Sąjungos konferencijoje.

Pokalbio metu konstatuota, kad Lietuvos ir Australijos parlamentarai bei diplomatai, taip pat vykdomosios valdžios įstaugų atstovai galėtų daugiau bendradarbiauti tarptautinėse organizacijose. Č. Juršėnas sakė, jog Lietuva tikisi Australi-

Australijos parlamento nariai lankosi Lietuvoje

jos paramos siekdama tapti tarptautinės prekybos sutarties Generalinio Susitarimo dėl Mokesčių ir Tarifų (GATT) nare.

Stephen Martin oficialiai pakvietė Lietuvos Seimo delegaciją apsilankyti Australijoje kitais metais.

Australijos parlamento delegaciją šiandien priėmė prezidentas Algirdas Brazauskas. Prezidentas papasakojo apie Lietuvos kelią į nepriklausomybę, supažindino su dabartine politine ir ekonomine padėtimi šalyje. Jis pabrėžė, jog sovietų okupacijos metais dėl Lietuvos laisvės kovų, jos žmonių troškimo gyventi nepriklausomai aktyviai palaikė išeiviją, tarp jų ir Australijoje gyvenantys lietuviai.

Gyls: Kam kelti triukšmą dėl tranzito?

Vilnius, rugsėjo 8 d. (Elta) - Seimo narys Algirdas Saudargas trečiadienį įvykusioje spaudos konferencijoje teigė, kad per dvejus metus LDDP ne tik nepasistūmėjo į priekį užsienio politikoje, bet ir susikūrė problemų, apie kurias anksčiau nebuvo viešai diskutuojama. Reaguodamas į tai, užsienio reikalų ministras Povilas Gylys pasakė, kad, jo nuomone, tranzito problema egzistavo ir pirmaisiais nepriklausomybės metais, tačiau ji nebuvo aptariama, nes tuo metu tai nebuvo prioritetas - blokada užgožė šį pasienio ir kitus klausimus, o nuo 1991 metų rugpjūčio daugeliu jų jau galima buvo spręsti.

Ministras pasakė nesutinkąs ir su Saudargo teiginiu, esą Vidurio Europos šalys gaus saugumo garantijas, tačiau jos nebus suteiktos Baltijos šalims. Neaišku, sakė Povilas Gylys, kam reikia „kelti tokį didelį

triukšmą dėl tranzito, nes jis nėra karinė sąjunga, o tik siekis civilizuotai išspręsti Kaliningrado klausimą“. Yra kitas pasirinkimas - užblokuoti Kaliningradą, bet tada tikrai iškiltų grėsmė Lietuvai, o toks įtampos padidėjimas reikštų saugumo sumažėjimą, mano ministras P. Gylys. Ministro teigimu, siekiama „padaryti maksimaliai saugią politinę, ekonominę ir socialinę situaciją“.

Į Algirdo Saudargo pareiškimą, kad „valdančioji partija užsienio politikoje eina lengviausiu minimaliaus pasipriešinimo keliu, užsikraudama kitų primestas problemas“, Gylys atsakė, kad sutinkąs su tuo, jog LDDP ieško optimalaus - geriausio arba lengviausio kelio iš susidariusios padėties, nes Lietuva turi greitai išspręsti problemas, kylančias tokiai jaunai valstybei. „Europa jau nelaukia valstybių su visomis jų problemomis, o nori matyti šalį su mažiausiu problemų bagažu“, pabrėžė užsienio reikalų ministras Povilas Gylys.

Balsavimo darbuotojų šventinimas - nenuisikaltimas

Vilnius, rugsėjo 7 d. (Elta) - Vyriausioji rinkimų komisija atmetė Garliavos apylinkės referendumo sebtųjų skundą dėl to, kad rugpjūčio 27 dieną, prieš prasidedant referendumui, jo komisijos narius pašventino klebonas. Pasak jų, dalį komisijos narių, atsisakiusių priimti šventinimą, po to terorizavo kai kurie uolūs tikintieji.

Komisija konstatavo, kad referendumo įstatyme šventinimo aktas nenumatytas, tačiau nėra ir draudimo tai daryti. Pagal referendumą šioje apylinkėje labai ryškia persvara laimėjo už jį aktyviausiai agitavę krikščionys demokratai. Vietos klebonas, pašventinęs referendumo komisijos narius, čia niekuo dėtas.

KALENDORIUS

Rugsėjo 9 d.: Šv. Petras Kleravas, kunigas, misionierius (1581-1654); Sergijus, Serapina, Ramunė, Vaidas, Vilius.

Rugsėjo 10 d.: Nikolajus, Salijus, Konstancija, Gražidė, Dargvilė.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

A.A. ČEMPIONAS
JACK SHARKEY-ŽUKAUSKAS

Aplankęs pranciškonus Kennebunkporte, rugpjūčio 2 dieną grįžau namo į Bedfordą, N.H. Ši kartą, nuklydęs nuo greitkelių, pasukau senuoju 101-ju Portsmouth-Manchesterio keliu, kuriuo daug kartų važinėju, per mažą Epping miestuką. Žinojau, kad ten nuo 1952 metų gyveno 1932-33 metų pasaulinis lietuvių kilmės bokso čempionas Jack Sharkey (Šarkis). Miestelio centre, už poros šimtų pėdų nuo pagrindinės gatvės, matėsi jo sodyba su mašina po baldakimu, paremtu keturiais strypais.

Pristabdžiau mašiną. Galvojau, jei pamatysiu Šarkio mašiną po baldakimu, — aplankysiu seną čempioną. Ši kartą kiemas buvo tuščias. Kaimyninė benzinio stotelėje sužinojau, kad Šarkis slaugos namuose.

Praslinko pora savaitė. Rugpjūčio 19 dienos dienraščio „Union Leader“ pirmajame puslapyje perskačiau Adolfo Bernoto (Associated Press New Hampshire atstovo) žinią: „Ex-čempionas Šarkis mirė sulaukęs 91 metų, rugpjūčio 17 d., Beverly, MA, slaugos namuose“.

Adolfas Bernotas pažino ir lankė Šarkį Eppinge. Ji, ar kita lietuvių sutikęs, čempionas pradėjo: — Sveiks, broli, lietuvi! Kaip tau? Po tokios įžangos jis mėgindavo testuoti pasikalbėjimą lietuviškai, pasiskundamas neturėjęs užtekintai praktikos pasitobulinti seniausioje sanskritų giminytės kalboje pasaulyje.

Šarkis didžiavosi savo etninė-lietuviška kilmė. Per minėjimus, kuriuos ruošė Našvės, N.H., lietuviams, jis sėdėjo už garbės stalo Šv. Kazimiero parapijos salėje. Pasikalbėjimuose visuomet girdavo lietuvių, primindamas žymių atletų pavardes: Waitkus, Butkus, Jonaitis, Gerulaitis. Jo darbo kabinete, šalia bokso nuotraukos, kabėjo Lietuvos žemėlapis.

Čempionas gimė Binghamton, N.Y., 1902 metų lapkričio 26 dieną lietuvių Žukauskų šeimoje. Boksininko karjerą pradėjo 1924 metais Bostone. Keisdamas pavardę į Jack Sharkey, jis pasirinko garsaus boksininko Jack Dempsey vardą ir kito boksininko — jūreivio Tom Sharkey pavardę. 15 ratų kovoje, 1932 metų birželio 21 dieną įveikdamas Schmelingą, jis tapo sunkaus svorio bokso pasaulio

čempionu. Tą titulą prarado 1933 m. birželio 29 dieną italui Primo Carnera, o 1936 metais, pralaimėjęs prieš kylančią žvaigždę Joe Louis, užbaigė profesionalaus boksininko karjerą. Iš viso turėjo 55 susitikimus su geriausiais to laikotarpio boksininkais.

Išėjęs į pensiją, 1952 metais apsigyveno Eppinge, N.H., miestelyje, savo žmonos gimtinėje. Kaimynai juo didžiavosi, vadindami Šarkį „Eppingo dvarininku“. Pašte, šalia Amerikos prezidento, kabėjo Šarkio portretas.

Šarkis paliko sūnų, dvi dukras, 14 antrų, 21 trečios ir vieną ketvirtos kartos vaikaitį. Per laidotuves Eppinge Šv. Juozapo bažnyčioje, jo karstą nešė penki anūkai, gražūs suaugę vyrai. Prisimindamas savo senelį per Mišias, Šarkio vaikaitis Michael Mc Donald jį palygino su „nenušlifuotu brangakmeniu“, emigrantų tėvų vaiku, kuris visur ir visuomet didžiavosi savo lietuviška kilmė. Kunigas Ronald Coriveau, minėdamas velionį, pažymėjo, kad jis „nuoširdžiai rūpinosi savo šeima dalindamas švajanėmis, meile ir tikėjimu į Dievą. Nors, įterpdamas jūmorą ir rimtas apeigas“ Šarkis teikė pirmenybę trumpoms Mišioms...“

Užkalbinau aukšto ūgio, panašų į tėvą, Šarkio sūnų Jack Sharkey Jr.: — Kaip kalbėjo tėvas namie? — Su mama — tik lietuviškai. Beje, tėvas galėjo susikalbėti net septyniomis kalbomis! Išėjęs į pensiją, trumpą laiką Bostone buvo atidares restoranas. Etniniai klientai džiaugdavosi išgirdę savo kalbą.

Mišių dalyviai buvo pavaišinti bažnyčios salėje. Po to kelionė į kapus ir privačios laidotuvės.

Kazys Daugėla

ŠALFAS S-GOS
METINIS
SUAŽIAVIMAS

ŠALFAS s-gos metinis atstovų suvažiavimas š.m. lapkričio mėn. 12 d., šeštadienį, vyks Clevelande. Plačiau pranešime, kai tik gausime numatytą darbotvarkę. Datą pasižymėkite kalendoriuose ir ruoškitės dalyvauti.

Jack Sharkey — Žukauskas, kairėje, prie svarstyklių su vokiečiu Max Schmelling prieš rungtynes dėl pasaulio bokso čempiono titulo 1932 metais.

Šią vasarą Lietuvoje lankėsi užsienio lietuvių sporto darbuotojai pasitarime su Lietuvos krepšinio federacijos prezidentu prof. St. Stonkumi. Iš k. A. Šileika — ŠALFAS s-gos CV pirminkas, M. Leknickas, Sig. Krašauskas, Vyta. Budzeika ir prof. St. Stonkus.

V PASAULIO LIETUVIŲ
SPORTO ŽAIDYNIŲ
NUOSTATAI

(Projektas)

Lietuviai — tauta, kuri labai myli, gerbia ir vertina savo senolių kraštą, jos papročius ir istoriją.

Sportas — kilni ir graži priemonė, padedanti įknyti mūsų norus susitikti, rungtyniauti ir bendrauti.

1938 m. Kaune buvo surengta Pasaulio lietuvių tautinė olimpiada. 1978 m. Toronte (Kanada) įvyko Pirmosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės, skirtos Lietuvos Nepriklausomybės 60-mečiui ir Pirmosios pasaulio lietuvių tautinės olimpiados 40-mečiui.

Po penkerių metų (1984 m.) antrosios žaidynės surengtos Čikagoje (JAV), trečiosios (1988 m.) — Adelaidėje (Australija).

1991 metais į Ketvirtąsias pasaulio lietuvių sporto žaidynes pakvieta atgimusi ir laisva mūsų protėvių žemė Lietuva.

Prisimindami gražius ir neblėstančius susitikimus bei vieningą visų lietuvių, pageidavimą, maloniai kviečiame 1995 m. liepos 30 — rugpjūčio 5 d. visų pasaulio lietuvių ir sporto šventę mylimoje ežerų ir pušynų šalyje Lietuvoje.

Vykdydami šį gražų norą, mes siekiame:

— padėti pasaulyje gyvenantiems lietuviams susitikti ir paviešėti žemeje, širdimi ir dvasia pajusti mielos tėvynės alsavimą, prisiminti savo tautos papročius, susipažinti su istoriniais, kultūriniais, sportiniais bei kitomis reikšmingomis mūsų Tėvynės relikvijomis;

— plėtoti glaudesnį bendradarbiavimą tarp įvairių šalių lietuvių sporto organizacijų, pasidalinti sporto varžybų organizavimo patirtimi, sportininkų rengimo praktika, sudaryti galimybę mėgstantiems sportą pasaulio lietuviams susipažinti ir susidraugauti;

— propaguoti pasaulio lietuviams sportą.

I. Žaidynių vykdymo laikas ir vieta

Penktosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės vykdomos 1995 metų liepos 30 — rugpjūčio 5 dienomis Lietuvos Respublikos miestų ir rajonų sporto bazėse. Iškilmingas žaidynių atidarymas įvyks 1995 m. liepos 30 d. Vilniuje.

Žaidynių uždarymas — 1995 m. rugpjūčio 5 d. Kaune.

II. Vadovavimas žaidynėms

V pasaulio lietuvių sporto žaidynes vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas Organizacinis komitetas. Praktinę pasirėmimo žaidynėms veiklą vykdo Žaidynių organizacinis štabas.

III. Dalyviai ir varžybų vykdymo sąlygos

V pasaulio lietuvių sporto žaidynėse kviečiami dalyvauti visų pasaulio kontinentų lietuvių nepriklausomai nuo lyties, pilietinės ir tautybės. Žaidynėse gali dalyvauti ir mišrių šeimų (t.y. lietuvių (ėš) ir kitos tautybės) atstovai, sugebą pasireikšti vienos ar kitos pagal Žaidynių programą numatytos sporto šakos varžybose. Dalyvių amžius nurodomas atskirų sporto šakų varžybų nuostatuose. Už Žaidynių dalyvių sveikatos būklę atsako komandų vadovai. Kai kurių sporto šakų varžybų bus vykdomos ir žmonėms, ištiktiems negalios (invalidams, akliems ir silpnaregiams). Žaidynėse numatoma vykdyti šių sporto šakų varžybas.

1. Aviacijos sporto
2. Badmintono

Futbolas Čikagoje

„LITUANICA“ ANTROSE
PIRMENYBIŲ RUNGTYNĖSE

LFK „Lituanica“ sekmadienį, rugsėjo 11 d., 3 v. p.p. Lemonto lietuvių centro aikštėje rungsis su nauja lenkų „Legovia“ komanda, kurios pajėgumas dar nežinomas. Galima tikėtis gana stipraus vieneto, nes daug lenkų žaidėjų atvyksta iš Lenkijos, tad jų komandose iki šiol netrūksta pajėgių futbolininkų.

Prieš dvi savaites vykusiose pirmame rudens sezono jėgų išbandyme „Lituanica“, žaidėms nepilna sudėtimi, net 6-0 turėjo nusileisti „Vikings“ vienuolikei. Tai, be abejonų, „pažadino“ ne tik komandos vadovus, bet ir pačius žaidėjus, o ypač tuos, kurie nesiteikė atvykti į minėtas rungtynes. Šio sekmadienio susitikime prieš „Legovia“ tikimasi ne 11

E.Š.

LIETUVOS FUTBOLININKAI
GRŪMĖSI SU ŠVEDIJA

JAV vykusiose Pasaulio futbolo pirmenybėse matėme puikiai žaidžiančią Švedijos rinktinę, čia iškovojusią net trečiąją vietą (vienos rungtynės ji sužaidė 1-1 su pasaulio čempionais — brazilais). Su šiais futbolininkais sumanė pasigalinėti ir Lietuva; nuvykus į Švediją, ir ten 12 tūkstančių žiūrovų akivaizdoje sužaidusi draugiškas rungtynes rugpjūčio 17 d.

Nebuvo tai Dovydo kova prieš Galijotą, nes rungtyniauta (išskyrus pirmą kėlinį) aplygiai. Po pirmame kėlinyje gautų trijų įvarčių, antrasis buvo laimėtas 2-1, o bendra pasekmė 4-2 Švedijos naudai. Lietuvos treneris A. Liubinskas teigė, kad pirmąjį įvartį švedai įmušė iš neuztarnauto baudinio, o paskutinis jų įvartis buvo pasiektas iš nušalės.

Tenka pridėti, kad Švedijos rinktinėje dalyvavo beveik visi gerieji žaidėjai iš matytųjų

E.Š.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuosia. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gausios prašyma.

3. Biliardo
4. Burliavimo
5. Dviratėjų sporto
6. Fechtavimo
7. Futbolo
8. Jėgų sporto
9. Kalnų slidinėjimo
10. Keliautojų sporto
11. Krepšinio
12. Ledo ritulio
13. Lengvosios atletikos
14. Plaukimo
15. Rankinio
16. Regbio
17. Slidinėjimo
18. Sportinių šokių
19. Sportinės žūklės
20. Stalo teniso
21. Svaresčių kilnojimo

22. Šaudymo (stendinio ir kulkinių)
23. Šachmatų
24. Teniso
25. Tinklinio

Individualios ir komandinės varžybos vykdomos pagal tarptautinėmis taisyklėmis remiantis atskirų sporto šakų federacijų ir sąjungų parengtus varžybų nuostatus. Varžybose dalyvauja sporto šakų, klubų, kolektyvų, sporto mokyklų komandos, atsižvelgiant į kiekvienos šalies, dalyvaujančios Žaidynėse, pageidavimus.

Lietuvos Respublikos sportininkų atranką į Žaidynes vykdo sporto šakų federacijos ir sąjungos. Jos numato varžybų vykdymo sistemą, kuri išreiškia varžybų nuostatus.

Galutinai sporto šakų nuostatai bus pateikti iki 1995 m. vasario 15 d., suderinus su visų pasaulio šalių sporto organizacijomis. (Bus daugiau)

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 117th
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutarkus dantis už
preinamą kainą. Pacientai primami
absoliučiai punktualiai. Susitarimui
(kalbėti angliskai) Tel. 708-422-8260

KAB. 312-735-4477

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURG
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v. p.p. 7 v.v. antr. 12-30-3 v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 469-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)552-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2806
Valandos pagal susitarimą
Vakaraais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirm. 2 v. p.p. 7 v.v., antr. 9 v.r. 12.
ketv. 12-4 v. p.p., penkt. 12-6 v.v.

E.Š.

KAB. TEL. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kaiba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ketr. val. 3-6 v. v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priima Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kaiba lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

ŠVIETIMO TARYBOS DARBO BARUOSE

REGINA KUČIENĖ

JAV LB Švietimo tarybos sudėtis nepasikeitė nuo kadencijos pradžios. Pereitę metų duomenimis, veikė 23 lituanistinės mokyklos, kurias lankė 1,000 mokinių.

LB Švietimo tarybai rūpi lituanistinių mokyklų išlaikymas, naujų mokinių įstojimas ir naujų mokyklų įsikūrimas. Pradedant šiuos mokslo metus, džiugu pranešti, kad įsikūrė dvi naujos mokyklos: Seattle, WA, ir Littleton, CO. Be jau ankstyvesnių, Švietimo tarybos žinioje veikiančių, lietuvių kalbos kursų suaugusiems, steigiasi nauji kursai Houston, TX. LB Švietimo taryba stengiasi įkurti lituanistinę mokyklą Wisconsin valstijoje. Kiekviena naujai įsikūrusi lit. mokykla rodo mūsų jaunuosios kartos lietuvišką gyvastingumą.

Vadovėliai

Mokslių metų laikotarpį LB Švietimo taryba turėjo išleisti pakartotinai naujas vadovėlių laidas. Pastebėta, kad ankstyvesnėse laidose palikta nemažai korektūros klaidų, todėl spausdintant naują laidą, daromi ištaisymai.

1993 mokslo metais išleisti šie vadovėliai bei skaitiniai jauniui: 4-iam skyriui „Lietuvos laukai“. Prie jo pritaikyta puiki darbo knygelė, paruošta jaunų mokytojų V. Brazaitytės ir R. Polikaitytės.

Montessori pedagogės J. Juknevičienės knyga „Patarimai dirbantiems su ikimokyklinio amžiaus vaikais“. Lietuvių kalbos pratimai parengiamajam skyriui, IV skyriui, IX ir X skyriams (aukštesniajam mokyklai).

Mokytojų pageidavimu paruošti ir dabar išsiuntinėjami mokytojams „Lietuvių kalbos pratimų atsakymai“. Pratybų sąsiuvinis A. Kairo dramai „Krikšto vanduo“, tinkamas vyresniųjų klasių mokiniams bei aukštesniųjų lituanistikos kursų studentams. Paruošė pedagogė L. Adomėnienė.

Paruošta garsiajuostė dvikalbiams „Eglė, žaltis karalienė“. Paruošti įrašai garsiajuostės keturiems „Eglutės“ numeriams. Dabar baigiami ruošti balandžio-birželio mėnesių numeriai. Mokykloms Švietimo

taryba yra išsiuntinėjusi gautus iš Lietuvos pratybų sąsiuvinis „Kūryba ir apybraiža“, kuriuose aiškinamas formavimas rašymo įgūdžių. Baigiamas ruošti, Dalilės Polikaitienės rūpestiu (CA), konspektas, apimantis visų „Easy Way to Lithuanian“ vadovėlyje esančių vieksmažodžių asmenavimą visose nuosakose. Tai bus didelė pagalba besimokantiems lietuviškai. Atiduota spausdinti Jono Kavaliūno vadovėlis, norintiems išmokti lietuvių kalbą. Dar vis neužbaigta 6, 7 ir 8 skyriams skaitiniai, kuriuose surinkti užsienio ir Lietuvos rašytojų aparašymai. Šiuo metu yra peržiūrima kalba.

LB Švietimo taryba suruošė jaunus rašytojos Audros Kubiliūtės detektyvinės apysakos jauniui „Mislings kaladėlės“ sutiktuves.

Jau keleri metai neturime geografijos vadovėlio ir nesurandame asmenų, galinčių jį paruošti. Reiktų patikslinti ir papildyti iki šiol naudotą Zeno Aškio parašytą Lietuvos geografijos vadovėlį. Naujo vadovėlio ruošimą šiuo metu diskutuojame su Vilniaus Pedagoginio universiteto personalu. Tikimės dar šiais mokslo metais problemą išspręsti.

Mokytojų darbo konferencija

LB Švietimo taryba supranta, kad yra būtinas reikalingas mokytojų, tačiau užmojis sunkiai įgyvendinamas. Todėl yra organizuojamos mokytojų darbo konferencijos. Šiais metais darbo konferencija įvyko vasario 27 d. Lemonte. Joje dalyvavo 37 dalyviai. Konferencijoje susipažinta su nauja metodika, naujais vadovėliais ir leidiniais, išleista šiam krašte ir gautais iš Lietuvos. Žinant aukštą kelionių kainas, iš tolimesnių vietovių nedaug galėjo dalyvauti konferencijoje. Daugiausia dalyvavo mokytojai iš Čikagos ir jos apylinkių.

Paskutiniame Tarybos suvažiavime LB Švietimo taryba buvo įpareigota suruošti darbo konferenciją Rytinio pakraščio mokytojams. Buvo numatyta ruošti balandžio mėn. viduryje, tačiau dėl artėjančių mokslo metų užbaigimo, buvo nukelta ir rugsėjo mėnesį. Ir vėl teko

atidėti iki lapkričio mėn. Bostono lit. mokykla pasisūlė imtis ruošos darbo ir suruošti konferenciją Putname.

Konkursai

LB Švietimo taryba kasmet skelbia konkursus. Šiais metais piešinių ir rašinių konkursai praėjo labai sėkmingai. Dalyvavo gausūs skaitūs dalyviai: 187 pradinės mokyklų piešinių konkurse, 23 rašinių konkurse, kuris buvo skelbtas pradinės mokyklų mokiniams pirmą kartą, ir 18 dalyvių aukštesniosios mokyklų rašinių konkurse. Premijos, skirtos per Lietuvį fondą iš prel. Juozo Prunskio fondo ir papildytos iš Švietimo tarybos išdo, buvo išsiuntinėjamos mokyklų vedėjams. Laimėtojų darbai buvo išstatyti Čiurlonio galerijoje, Čikagoje ir Dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

„Eglutė“

LB Švietimo taryba jau prieš dvejus metus perėmė žurnalo redagavimą iš Nekaltai Pradėtos M. Marijos seserų kongregacijos. Nuo š.m. birželio mėn. perėmė ir administravimą. Perėmė išdo su 173 dol., todėl Švietimo tarybos rūpestis yra surasti kuo daugiau prenumeratorių. Ankščiau buvo spausdinama 600 tiražu, bet apsimokančių prenumeratorių yra tik 200. Faktas, kad tik 200 šeimų yra susimokėję prenumeras, daug pasako. Pastebėta, kad žurnaliuką daugiausia užsako savo vaikams seneliai. Išsiuntinėjus paraginimus, atsiranda šeimų, kurios atsisako prenumeras.

LB Švietimo taryba siūlo mokykloms, kad „Eglutė“ turėtų būti pamokos dalis. Kiekviena šeima su mokyklinio amžiaus vaikais privalėtų užsisakyti žurnaliuką. Lituanistinių mokyklų vedėjai šiam reikalui turėtų teikti pirmenybę.

Kaip minėjau, Švietimo taryba paruošė šešias garsiajuostes „Eglutės“ numeriams. Tikslas labai svarbus: kurie dar nemoka skaityti-galės pasiklausyti; kurie silpnai skaito-klausosi, seka tekstą ir taisyklingą tarimą. Garsiajuostėmis gali naudotis ir besimokantys lietuvių kalbos.

Mokytojų studijų savaitė

Ši pavasarij kilo nemažai abejonių, ar bus įmanoma suruošti 28-ąją mokytojų studijų savaitę. Abejonių priežastis – daug paskaitininkų, mokytojų

ir studijų savaitės dalyvių išvyko į Lietuvą. Taip pat paskirtas studijų savaitės laikas nepatogu. Po 17-24 d., kai žmonės dar nesugrįžė iš Lietuvos. Reikėjo tvirtuoti savęs įtikinimo ir optimizmo, kad nenutruktų studijų savaitės testinimas. Nutrauktas testinimas be galo apsunkintų ateinančių metų studijų savaitės organizavimą, o taip pat nutrauktume galimybę tiems, kurie, pajutę savo lietuvišką šaknis, stengiasi, raminti lietuvių kalbą ir suartėti su tuo lietuviško kamieno neatitrukusiais tautiečiais.

Studijų savaitės metu kasdien vyko lietuvių kalbos kultūros turtinimas, vedamas kun. J. Vaišnio, SJ, paskaitos, įvairios diskusijos, dainų, tautinių šokių pamokos ir vakarinės programos.

Studijų savaitėje dalyvavo 36 busimieji mokytojai, mokytojų vaikai, kuriems buvo pritaikyta atskira visos dienos programa.

Studijų savaitėje turėjome mokytojas iš Čikagos, Lemonto, Omahos, Los Angeles, Baltimoro, Washingtono, Philadelphijos. Yra būtina įrodyti mokyklų Tėvų komitetams studijų savaitės naudą. Tėvų komitetai turėtų finansuoti paremti atvykstančius mokytojus ir studijų savaitę. Šiandieną visiškai sutinku su LB Krašto valdybos pirm. Vyto Maciūno teigimu, kad šių dienų mokinių tėvai yra profesionalai ir pajėgūs remti savo vaikų lankomas mokyklas.

Mokyklų lankymas ir vajus švietimo reikalams

Artimesniam Švietimo tarybos ir lituanistinių mokyklų bendravimui lankomos mokyklos. Šiais mokslo metais pirminkė aplankė Čikagos, Lemonto lit. mokyklas, „Žiburėlio“ Montessori mokyklėlę, Vinco Krėvės lit. mokyklą Philadelphijoje.

Rugsėjo mėnuo skirtas vajui švietimo reikalams. Rugsėjo viduryje buvo suorganizuota talka ir išsiųsta 12,000 laiškų. Gauta suma išdalinama lituanistinių mokyklų paramai, todėl net vieno dolerio auka Švietimo tarybos įvertinama.

Siūlymai ateičiai

Iš Montessori mokyklų į lituanistines mokyklas ateina daug mokinių, tad atsirado reikalas derinti mokyklinę programą. Antras aspektas: atvažiuojant iš Lietuvos nauji mokiniai. Tokiu

būdu lituanistinėse mokyklose atsiranda trijų skirtingų lygių mokiniai. Reikia paruošti programą, kuri tiktų visiems trim lygiams. Būtina neatstumti vaikus iš mišrių šeimų. Pastebėta, kad po kelerių mokslo metų jie yra pajėgūs įsijungti į reguliarias klases. Šių mokinių tėvus būtina įtraukti į mokyklai remti veiklą.

Atkreipti ypatingą dėmesį į naujuosius ateivius, juos integruojant į esamą lituanistinių mokyklų sistemą. Būtina kviešti atvykusius mokytojus, mokytojų tarpe ieškoti talentų ir pan. Todėl LB apylinkės turi kreipti dėmesį į jaunus šeimas, į naujai atvykusius ir raginti leisti jų vaikus į lituanistines mokyklas. Apylinkės, su mažomis išimtimis, skiria neužtektinai dėmesio lituanistinėms mokykloms.

LB apylinkių valdybos turėtų būti supažindinamos su naujomis, Krašto valdyboje esančiomis, tarybomis. Siūlau Visuomeninių reikalų tarybai, kuri yra tikrai labai veikli, ne tik rūpintis Lietuvos reikalais, bet ir orientuotis priegauščios kartos link. Visuomeninių reikalų taryba galėtų paruošti informacinį lankstinuką apie Krašto valdybos sudėtyje esančias tarybas bei jų veiklą.

Būtina skatinti lituanistinių mokyklų mokinius lankyti Lietuvoje, nes sugrįžę atidžiau lanko mokyklas. Skatinimui ir ugdymui tautinės sąmonės bendruomenės mokslo pamokos turi būti pradėtos žemesnėse klasėse, nes vyresnės klasės mokinių skaičius prarėtėja.

Suintensyvinti lit. mokyklose lietuviškos spaudos skaitymą pamokų metu. Dienraštis ar savaitraštis kiekvienoje klasėje turi būti nuolatinis objektas. Žemesniuose skyriuose, mokiniams dar nepajėgiant gerai skaityti, apžvalga apie Lietuvą, įdomesnes ištraukas apie sportą, organizacijas galėtų perskaityti mokytoja.

Būtina dvikalbiams ruošti daugiau skaitinių su garsiajuostėmis. Naudinga tiek vaikams, tiek suaugusiems, norintiems išmokti lietuvių kalbą. Lituanistinių mokyklų išlaikymui tėvai privalo įnešti didesnę duoklę, nes vyresniosios kartos parama silpnėja.

Vienintelis vaikų žurnalas užsienyje „Eglutė“ turi būti pamokų dalis. Kiekviena šeima, turinti mokyklinio amžiaus vaikus, privalėtų užsisakyti žurnalą.

damas vieninteliu lietuviu kunigu Springfield vyskupijoje, be savo parapijos, turėjo ir kitų vietovių lietuviams patarnauti jų dvasiniuose reikaluose. Nuo 1900 m. lietuvių Worcesteriye daugėjo ir turima medinė bažnytelė pasidarė per maža.

Statoma mūrinė Šv. Kazimiero bažnyčia

1903 metais pradėta statyti Worcesterio lietuvių parapijos mūrinė Šv. Kazimiero bažnyčia. Kertinis akmuo pašventintas tų metų gegužės 21 d. Pradėjus statybą, lenkai nuo lietuvių atsiskyrė ir įsteigė atskirą savo parapiją. Statyba sustojo užbaigus rūsį, kurį tinkamai įrengus, lapkričio 8 d. pradėta laikyti pamaldas. Medinė bažnytelė buvo paversta sale.

Nuosavybei išgyti buvo užtraukta didelė paskola. Skola labai vargino parapijiečius ir kleboną, kuris 1908 m., atsisveikinęs su parapijiečiais, išvyko.

Netrukus atvyko naujas klebonas kun. dr. Julius Radzevičius. Neiškalbus, silpnai kalbąs lietuviškai. Parapijai vadovauti jam nesisekė. Atsirado agitatorių, raginančių žmones atsiskirti nuo Šv. Kazimiero parapijos ir įsteigti atskirą nuo Romos nepriklausančią Visų Šventųjų parapiją. Ką jie ir įvykdė.

Danutė Bindokienė

Kas atlygins skriaudas?

Kai kalbame apie karą, paprastai turime mintyse dviejų ar daugiau valstybių ginkluotą susirėmimą ore, žemės paviršiuje, vandenyse. Jeigu į tuos veiksmus įsijungia didžioji planetos gyventojų dalis, karui suteikiamas „pasaulinio“ epitetas. Mūsų šimtmečiuose du karai taip buvo pavadinti. Savo tarpe dar tebeturime žmonių, kuriems teko pergyventi ir pirmąjį, ir antrąjį pasaulinį karą.

Tačiau karai paprastai siejami ir su kitais dideliais sukrėtimais, nieko bendra neturintais su fronto veiksmiais. Tai civilijų gyventojų likimas, ypač kraštą užėmus svetimai karuiomenai; tai ir savame krašte įvykstantys pasikeitimai, valdžiai revoliucijos keliu pereinant ir skirtingas rankas. Abu pasauliniai karai jau seniai praūžė, bet jų palikimas tebemašo žmonių gyvenimą, daugelyje tautų tebejaudina to karo padarinius. Net nekalbant apie gyvybės aukas, karai neapsieina be medžiaginių nuostolių. Juk tokia karo paskirtis: kiek galima labiau sunaikinti priešų ūkį, pramonę ir normalų krašto gyvenimą, tuo būdu parklūpdant priešą, priverčiant kapitu-liuoti.

Dažnai priešų ieškoma ne tik už valstybės sienų, bet ir jų ribose. Antrojo pasaulinio karo metu net JAV neišvengė tos klaidos, internavusi japonų kilmės amerikiečius specialiose stovyklose ir nusavinusi jų turta po to, kai Japonija bombardavo Pearl Harbor uostą Havajuose. Buvo tikima, kad japonai, nors gyvenantys Amerikoje, jaus lojalumą savo kilmės kraštui, dėl to yra pavojingi ir izoliuoti. Nors tai labai tamsi dėmė Amerikos istorijoje, bet jos minėti niekuomet nedraus-ta, o pagaliau – po kelių dešimtmečių – nuskriaustiesiems japonams-amerikiečiams bent iš dalies atlyginti nuostoliai ir jų formaliai atsiprašyta.

Neseniai ir Japonija norom nenorom paskyrė 1 bil. dol. atsilyginti Korėjai už tūkstančių korėjiečių moterų suvartymą į viešuosius namus, kur jos buvo priverstos tapti prostitutėmis ir „aptarnauti“ japonų karių, II pas. karo metu okupuotus Korėją. Japonijos ministras pirm. Tomichi Murayama

po apsilankymo rytinėje Azijoje prisipažino, kad užsilikusi neapykanta japonams už padarytas okupacijos metais skriaudas gali pakenkti ekonominiams ryšiams, todėl imamasi žygių santykius išlyginti. Istorių apskaičiavimu, apie 200,000 moterų ir mergaičių buvo priverstos tapti prostitutėmis, bet jos tiesiogiai piniginės kompensacijos negausiančios, nes Japonija tik prieš dvejus metus atvirai prisipažinusi, kad tokie viešieji namai iš viso egzistavo, o už skirtus pinigus steigis įvairias mokyms, auklėjimo ir kitas programas padėti moterims, vaikams, ligoniams Korėjoje, Filipinuose ir kitur.

Galbūt niekur tiek skriaudų žmonėms nepadarėta, kaip komunistinėje sistemoje, ypač Stalino laikais. Jau nekalbant apie nužudytus, kankintus, kalėjimuose bei lageriuose kalintus, medžiaginiai nuostoliai yra tiesiog neapskaičiuojami. Užgrobtos nuosavybės, nusavinta žemė, įmonės, meno vertybės – pradedant pačioje Rusijoje 1917 m. revoliucija, o okupuotuose kraštuose nuo 1940 m., tebėra skaudi opa net ir po sovietų imperijos žlugimo. Nereikia toli pavyzdžių ieškoti, nes ir iš Lietuvos nuolat girdime skundus apie negrąžinamą, komunistinės sistemos pagrobta turta jo teisėtiems savininkams. Lietuvos vyriausybė išsiskyrė kinėje, atranda naujų klūčių, dėl kurių net ištremtieji į Sibirą ar jų šeimos nariai negali atgauti savo nuosavybės, o ką bekalbėti apie karo veiksmų ir bolševikų siaubo iš savo krašto išvytus tautiečius, gyvenančius svetur?

Š.m. rugpjūčio 12 d. Rusijos valdžia žengė žingsnį link nuosavybių grąžinimo, priimdama įstatymą, kad bus bent iš dalies atlyginama asmenims, kurių turta pasiglemžė sovietinė sistema. Visa bėda, kad didžiausia kompensacijos suma yra 2 mil. rublių (apie 1,000 dol.), o savininkai negalės atgauti savo namų, imonių ar žemės. Nuken-tėjusieji į šį įstatymą vis dėlto žiūri pozityviai, kad pagaliau į jų prašymus ir skundus atsi-žvelgtų.

Galima tikėti, kad II pasaulinio karo žaizdos neužgis iki ateinančio tūkstantmečio, o galbūt ir niekada.

ŠIMTAS METŲ ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ PARAPIJAI WORCESTERYJE

JANINA MILIAUSKIENĖ

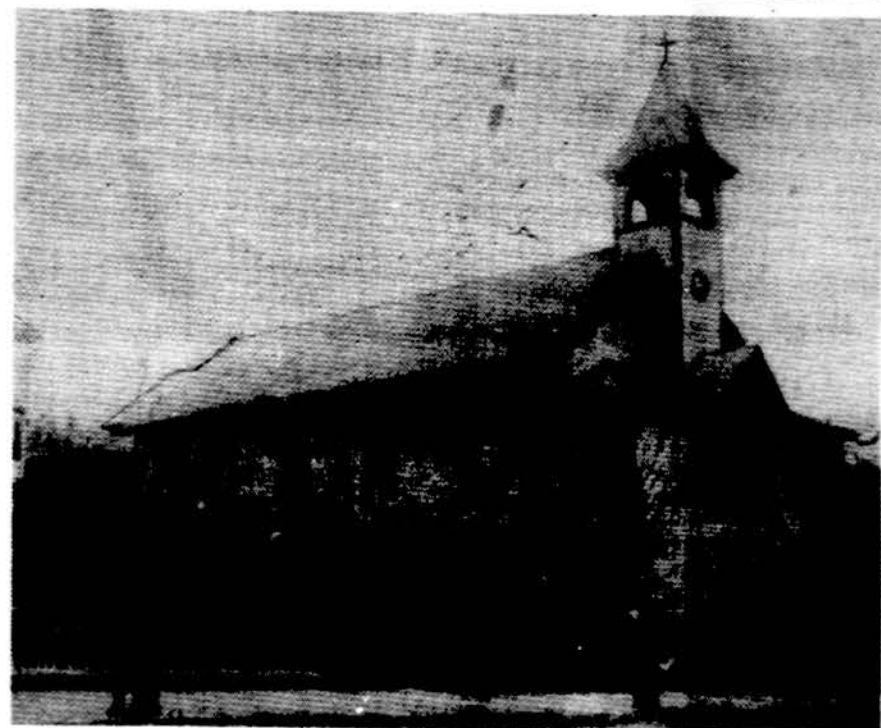
1 Worcesterio lietuvių Šv. Kazimiero parapija šimtmetui švenčia 100 metų sukaktį, kuri bus iškilmingai paminėta š.m. lapkričio 20 d. Iškilmėse dalyvaus vietos vyskupai ir lietuvių išeivijos vysk. Paulius Baltakis,

OFM. Sukakties proga norima trumpai apžvelgti Šv. Kazimiero parapijos ir jos našaus gyvavimo istoriją.

Lietuvių organizuotos veiklos pradžia

Lietuviai Worcesteriye pradėjo kurtis devyniolikto šimtmečio antroje pusėje. Pradžioje jų buvo nedaug, bet laikėsi vieningai ir reikale stengėsi vieni kitiems padėti. Minėtini 1891 metai, kai čia buvo įsteigta Šv. Kazimiero pašalpinė draugija, kuri vėliau rūpinosi ir parapijos steigimu. Reikšmingas įvykis, paskatinęs lietuvių religinei veiklai, buvo kun. Andriaus Juodišiaus apsilankymas išklausti Worcesterio lietuvių velykinės išpažinties. Ateivių skaičiui didėjant, kun. Juodišius pradėjo dažniau lankyti ir teikti jiems dvasinius patarnavimus.

1894 m. kun. A. Juodišius atsivežė neseniai išventintą

Šv. Kazimiero parapijos Worcesteriye pirmoji medinė Bažnytelė.

Seinų vyskupijos kunigą Juozą Jakštį. Pasitaręs su Šv. Kazimiero draugijos pirminku, sušaukė susirinkimą, kuriame dalyvavo abu minėti kunigai ir arti 30 asmenų – ryžtingų iniciatorių grupė. Nutarta steigti savą parapiją. Buvo išrinkti keturi atstovai vykti pas vyskupą prašyti leidimo, kuris buvo suteiktas tik ketvirtą kartą atstovams, kartu su kun. J. Jakščiu, apsilankius vyskupijoje. Prie lietuvių steigiamos parapijos prisidėjo ir negausus lenkų telkinys.

Pirma lietuviška bažnyčia Worcesteriye

Iki 1985 m. rudens, Waverly gatvėje nupirkta sklype, buvo pastatyta medinė bažnytelė, kurią, vyskupo įgaliojimas, pašventino Šv. Jono parapijos klebonas prel. Griffin. Lietuviai džiaugėsi turėdami nuosavą bažnytelę, kurioje galėjo mels-tis ir Dievą garbinti sava kalba. 1899 m. pastatyta ir klebonija. Kun. J. Jakštys tapo pirmuoju Worcesterio Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu. Nelengva buvo jo padėtis. Bū-

Parapija slegiančių skolų, kovų su agitatoriais ir kitų nesėkmių nuvargintas, kun. Radzevičius

kreipėsi į vyskupą, prašydamas jį iš klebono pareigų atleisti. (Bus daugiau)

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos Worcesteriye bažnyčia.

Kun. Juozas Jakštys, pirmasis Šv. Kazimiero parapijos klebonas. (Kleb. 1894-1908 m.)

Susipažinkime

SOLISTAS ALGIRDAS BRAZIS, „DRAUGO“ BANKETO PIRMININKAS

Beveik visiems labai gerai žinomas solistas ir visuomenininkas Algirdas Brazis šįmet yra „Draugo“ suaktyvinio banketo rengimo komiteto pirmininkas. Esame tikri, kad jis mielai apsiėmė šias pareigas vadovauti banketui ir atsakingai ir sėkmingai atliks nelengvą uždavinį. Mat Brazis turi daug patyrimo ir talento, ne tik kaip solistas, bet ir kaip neįsilstamas visuomenės veikėjas.

Algirdas Brazis gimė Čikagoje, baigė Morton aukštesniąją mokyklą ir Morton Junior kolegiją Cicero. Lankė De Paul un-tą ir Kent Law School Čikagoje. 1924 m. pradėjo mokytis groti smuiku. Prieš 1938 m. Algirdas Brazis dainavo su Jono Byansko „Birutės“ chorą, Jurgio Stephens (Kazio brolis) „Nauja Gadya“ chorą ir buvo „Grenadierų“ kvarteto narys. Kvarietas dalyvavo radio programose. Tame laikotarpyje jis kaip solistas dainavo šešiose Kazio Steponavičiaus „Pirmyn“ choro operose ir operos spektakliuose. Pradedant 1938 m., studijavo dainavimą ir buvo paruoštas dainuoti operai. Iš pradžių Brazis dalyvavo lietuvių tarpe. 1938 m. jis su Čikagos „Pirmyn“ chorą, Kazio Steponavičiaus vadovaujamu, važiojo ir koncertavo Lietuvoje. Po kelionės Lietuvos vyriausybė jam pasiūlė muzikos stipendiją, kurios jis nepriėmė dėl Europos politikos padėties. Tarp 1938 ir 1951 m. dainavo su Metropolitan Concert Co., Midwest Opera Co., Chicago American Opera Co., Grant Park koncertuose, Chicago Opera Co. (turėjo 3 metų kontraktą), Universal Opera Co., WGN radio stoties Theatre of the Air buvo programų narys, laimėjo kontraktą su San Carlo Opera Co., Chicago Municipal Opera Co., New York Opera Co. keliolika kartų su Alice Stephens Singers ir koncertavo įvairiuose lietuvių telkiniuose.

Prieš 1951 m. Algirdas Brazis išmoko ir dainavo įvairias operos roles, dalyvavo koncertuose kaip solistas. Jis gavo patyrimo, pasiruošimą ir nuolat studijavo, norėdamas savo parinktoje profesijoje pasiekti aukštumą. 1951 m. Algirdas Brazis nusprendė pasiekti tokį lygį, jog gali savarankiškai pasirodyti koncerte. Jis pasirinko Carnegie Hall, New York. Jo koncertas įvyko 1951 m. balandžio 8 d. (Liet. Enc. netiksliai parašyta 18 d.), ten, kur pasaulio žymiausi artistai, simfonijos orkestrai koncertuoja ir atvyksta muzikos kritikai. Kita dieną New Yorko laikraščiuose atsiliepimus apie Algirdo Brazio Carnegie Hall koncertą. A. Brazis buvo pripažintas ir beveik pasiekė savo tikslą muzikos pasaulyje. Jis buvo pakviestas į Metropolitan ir į Olandijos operą. Jis pasirinko Metropolitan Opera Co. ir dainavo kaip tos operos solistas-baritonas iki 1954 metų. Metropolitan Operojis jis dainavo 275 operos spektakliuose. Brazis yra dainavęs su Polyna Stoska, Ann Kaskas ir L. Sukyte. Jis dalyvavo 49 kartus „Vienybės“ koncertuose New Yorke. 1954 m. jis perėjo į verslą Čikagoje, buvo American Guild of Musicians Association ir American Federation of Radio Artists narys. 1955 ir 1956 metais dainavo su Čikagos Lyric opera. Nuo 1957 m. iki 1988 m. pakviestas dainuoti su Čikagos lietuvių opera.

Algirdas Brazis tebedainuoja koncertuose, pokyliuose yra dainavęs beveik visur Amerikoje ir Kanadoje. Jis taip pat tebegieda bažnyčiose – girdime jį per Mišias, koncertuose, per vestuves ir laidotuves.

Algirdo Brazio pasiūlymas ir palinkimas vadovauti greitai jį įtraukia į įvairias organizacijas, kur jis patenka į valdybą arba yra įtrauktas kaip organizacijos direktorius. Jis yra steigėjas/narys Don Varnas, American Legion Post 986; Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narys, Lithuanian Chamber of Commerce ir Midland Federal Savings direktorius; ilgametis pirmininkas Mid-American apskrities Lietuvos vyčių ir yra

Algirdas Brazis

112 vyčių kuopos narys. 1993 m. rugpjūčio mėn. Worcester, Mass., sykiu su amb. S. Lozoraičiu, Brazilui buvo suteiktas Lietuvos vyčių Garbės narystė. Algirdas Brazis buvo pagerbtas už pasiūlymą ir nepaprastai ilgą pirmininkavimą Mid-American apskr. – nuo 1970 m. Beveik kiekvienais metais jis buvo vyčių Liepos 4 d. išvykų pirmininkas, buvo 1970 ir 1989 seimų pirmininkas, o komiteto narys 1950, 1956 ir 1964 vyčių seimams. Algirdas, kaip 112 vyčių kuopos narys, dalyvauja ju susirinkimuose ir mielai dalyvauja tos kuopos komitetuose. Jis irgi labai gambiai tvarko kuopos finansų projektus. Žinoma, Algirdas Brazis dalyvauja sykiu su žmona, pianiste Aldona, Lietuvos vyčių seimuose, apskr. pokyliuose, Šv. Kazimiero vyčių atsiminimuose ir kitur. Jis daugelį kartų yra dainavęs vyčių Čikagos apskr. chorų koncertuose. Galima laikyti Algirdą Brazilį kaip vieną veikliausių ir žinomiausių iš Amerikos lietuvių vyčių.

Gyvendamas New Yorke, Algirdas Brazis buvo BALFO apskr. vajeaus pirmininkas. Jis yra „Dainavos“ choro garbės narys (1955 m.) ir buvo pagerbtas bei įvertintas šių organizacijų: Balzeko muziejaus (1986), Čikagos apskr. vyčių (1978), Dariaus Girėno Am. Legion Post (1983), Am. Liet. susivienijimo, (Vyrų skyrius #228-1980), Lith. Chamber of Commerce (1980) ir Liet. Am. Illinois Demokratų organizacijos (1978). Aldona Brazienė, pianistė, dažnai akompanuoja Algirdui koncertuose ir įvairiuose rengimuose. Jie išaugino 4 dukras: Beverly Ann, Donna Jean, Marilyn Lee ir Susan Aldona; turi 8 vaikus. Aldona ir Algirdas Braziliai, dabar jau pensininkai, gražiai gyvena Palos Heights, IL.

Jo nueitą gyvenimo kelią bent trumpai paminime ir linkime dar ilgus metus žygiuoti ta pačia darbinga kryptimi.

Leonardas J. Šimutis

„Grandinėles“ šokeja L. Beržinskaitė įteikia po rožė buvusiems „Grandinėles“ ilgamečiams vadovams Liudui ir Aleksandrai Sagiams.

Nuotr. V. Bacevičiaus

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

LITUANISTINĖ MOKYKLA PRADEDA NAUJUS MOKSLO METUS

Šv. Kazimiero Lituanistinė mokykla šeštadienį, rugsėjo 17 d., 9 v.r. naujus mokslo metus pradeda mokinių registracija Dievo Motinos parapijos svetainėje. Šiais mokslo metais Šv. Kazimiero mokykla ir naują priešmokyklinį skyrių priims mokinius, kuriems iki rugsėjo 30 d. sueina 4 metukai. Vaikai, kuriems sueina 5 metai iki rugsėjo 30 d., bus priimami ir vaikų darželį. Tėvų susirinkimas su Tėvų komitetu ir mokytojais prasidės 9:15 v.r. svetainėje ir yra privalomas bent vienam atstovui – tėvui arba motinai – iš šeimos. Mokyklos valandos bus nuo 9 v.r. iki 12:30 v. p.p.

A.A. PETRAS TAMULIONIS

Rugpjūčio 28 d. mirė Clevelando gyventojas Petras Tamulionis. Velionis priklausė krikščionių demokratų partijai, ramovėnams ir Lietuvių Bendruomeni. Liepos mėnesį artimųjų tarpe šventė 94-tą gimtadienį. Palaidotas iš šv. Jurgio parapijos Visų sielų kapinėse.

MAŽO FORMATO NAUJASIS TESTAMENTAS

Dievo Motinos parapijos knygyne galima įsigyti mažo formato Naująjį Testamentą. Prieš daugelį metų šį Naująjį Testamentą, specialiai paverstos Lietuvos tikintiesiems, išleido LKR salpa. Daug jų tada pasiekė Lietuvą. Tada jas taupėme tik Lietuvai ir neplatinome – dabar yra gera proga šį leidinį visiems įsigyti.

„LIETUVIŲ SODYBA“ ŠVENČIA DEŠIMTMETI

Sunku patikėti, kaip greit prabėgo dešimt metų „Lietuvių sodyboje“. Daugelis čia pagyvenusių jau yra iškėliavę ir amžinuosius namus, čia dar nuo pradžios gyvenantieji jau ir leiteniu žingsniu eina.

Šių žmonių gyvenime „Lietuvių sodyba“ gražiai pasitarnauja. Čia vienokia ar kitokia programa vyksta ištisus metus, o rugsėjo mėnesį norime ypatingai pažymėti „Sodybos“ dešimtmetį. Po vasaros atostogų rugsėjo 6 d. su sveikatos patarimais čia paskaitas pradėjo dr. Elena Čičienė. Ji „Lietuvių sodyboje“ labai mėgiama ir laukiama kiekvieną mėnesį.

Ketvirtadienį, rugsėjo 8 d., 1 v. p.p. kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Dievo Motinos parapijos klebonas, aukojo padėkos Mišias už šios „Sodybos“ įkūrėjus, pradininkus, patikėtinius, kurie daug darbo ir

rūpėsio įdėjo, už buvusius, esamus ir būsimus „Sodybos“ gyventojus ir „Sodybos“ darbuotojus. Po šv. Mišių visi dalyviai pabendravo vaišindamiesi kavute ir užkandžiais.

Rugsėjo 15 ir 22 d. 1 val. p.p. bus rodomas filmas (iš Lietuvos). „Sodybos“ dešimtmečio šventę užbaigsime iškilmingais pietumis-banketu rugsėjo 28 d., 5:30 val. p.p. Į banketą iš Floridos atvyksta „Sodybos“ vyriausias įkūrėjas, statybos metu pirmininkavęs, inž. Bronius Snarskis. Dabartinis „Sodybos“ pirmininkas – prezidentas Vytenis Čiurlionis ir patikėtiniai: Irena Kuprevičienė, Aleksandra Sagienė, dr. Antanas Butkus, Vytautas Apanavičius ir Aleksas Spirikaitis.

„Sodyboje“ savaitės dienomis beveik kasdien yra gyventojams pritaikyta programa: antradieniais – filosofijos valandėlės, kurias vadovauja „Sodybos“ superindentas Leonardas Kedys. Trečiadieniais galima bendrai pavalgyti pietus, kuriuos pagamina ir patiekia privati šeimininkė Kristina Bilūnienė (kaina 4 dol.). Ketvirtadieniais – maldos valandėlė, kurią praveda L. Kedys. Penktadieniais – kavutė su užkandžiais. Gyventojai gali pasirinkti programą pagal savo skonį.

Dana Čipkienė
Sodybos administratorė

HOT SPRINGS, ARK

A.A. ANTANAS ZUBAVIČIUS

Rugpjūčio 26-tą, penktadienio rytą, Antanas Zubavičius užbaigė savo žemiškąją kelionę, nebesulaukęs savo 88-tojo gimtadienio, turėjusio būti rugsėjo 22 d. Antano gimtinė – Beržinių km., Keturvalakių valsč., Vilkaviškio apskr. Hot Springs vietovėje išgyveno daugiau 20 metų, čia persikėlęs su žmona Barbara iš Čikagos. Gyvendamas Hot Springs jungėsi ir organizacijų veiklą, dažnai patekdamas į valdybą. Priklausė Lietuviškos knygos klubui, buvo Lietuvių fondo narys. Dsniai rėmė radijo valandėlę, spaudą, negailėjo aukų lietuviškiems reikalams.

Rugpjūčio 29-tą, pirmadienį, po šv. Mišių St. Mary's bažnyčioje, velionis palaidotas Crestview kapinėse, šalia žmonos Barbaros, mirusios prieš 9 metus. Liko liūdinčios dvi

dukterys – Irena ir Vlada Gusarai, Marija ir Algis Dumbriai; devyni vaikaičiai ir devyni provaikaičiai.

KOMANDIRUOTĖ I LIETUVĄ

Advokatė Rasa Jucaitė Gillean, gyvenanti Little Rock, Arkansas sostinėje, šiomis dienomis mėnesiui išvyko į Lietuvą. Ji ir dar du amerikiečiai advokatai siunčiami tarnybiniai supažindinti lietuvių su Internal Revenue Service sistema.

NAUJI GYVENTOJAI

Ksaveros ir Justino Stasiūnaičių dukterė Marija ir jos vyras Roger Willas persikėlė iš Čikagos apylinkės į Hot Springs. Nusipirko namą prie ežero, į kurį persikels po trumpų atostogų Ispanijoje ir Portugalijoje.

PAKĖLIMAS PAREIGOSE

Dr. Diana Jucas, Stasės Jucienės dukterė su savo vyru dr. Srinu Vasan ir vaikais gyvena ir dirba savo profesijose El Dorado, Arkansas valstijos pietinėje dalyje Dr. Diana yra American College of Radiology Arkansas skyriaus vykdomojo komiteto narė, neseniai išrinkta pirmininke, tas pareigas perims ateinančių metų pradžioje.

PAKRANTĖS SARGYBOJE

Jūratė Jucaitė Bukauskienė, chemikė, išėjusi pensijon su vyru Kaziu apsigyveno Hot Springs kurortinėje vietovėje, netoli savo motinos Stasės Jucienės. Jūratė nuo jaunystės – jūrų skautė, o Kazys – sausumos. Abu dideli mitybojai gamtos bei vandens sporto, ruošiasi pagalbinei pakrantės sargybai – Coast Guard Auxiliary. Jau yra išlaikę dalį egzaminų, betruktis tik operatoriaus teises gauti ir ateinančiais metais su savo laivu patruliuos Ouachita ežere. Priklausant tai organizacijai reikia atlikti 25 valandas tarnybos vieno sezono metu.

SĖKMINGA PROFESIJA

Valdas Jucas sėkmingai verčiasi dantų techniko profesija, yra savininkas Dental Arts laboratorijos. Gerai ir kruopščiai atlikdamas darbą, yra įgijęs plačią dantistų klientūrą. Su žmona Rima gyvena Hot Springs pietinėje dalyje.

ATVYKSTA ANSAMBLIS „KANKLĖS“

Šiais metais radijo valandėlė „Leiskit į tėvynę“ iškilmingai švęs savo veiklos 18-os metų sukaktį. Rugsėjo 18 d., sekmadienį, 1 val. po pietų St. Michael's mokyklos salėje koncertuos svečiai iš Lietuvos – Dailės muziejaus lietuviškos muzikos ansamblis „Kanklės“, vadovaujamas Lino Naikienės, geriausios kanklininkės Lietuvoje. Visi radijo klausytojai ir rėmėjai kviečiami koncerte dalyvauti. Tuoj po lietuviškų pamaldų bus bendros vaišės, po kurių seks „Kanklių“ koncertas.

Salomėja Šmaizienė

We Ship UPS 312-434-9766

Užsiimam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen

Valgis Catering

Skaniausi lietuviški gaminiai

Geriausios patalpos rinkinys Čikagoje

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybės pirkimui bei pardavimui, miestui ir priemiestiuose. Sinteresuoti skambinkite BUDRAIČIUI
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

CMK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apdailomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. \$325 mėn. + security dep. Kreiptis į Alną nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

Išnuomojamas 6 kamb. 3 mieg. butas Brighton Pk. apyl. Kreiptis, tel. 312-376-7883.

Išnuomojamas 5 kamb. butas nerūkantiems. Skambinti po 5 val. vakaro. Tel. 312-436-9401.

MISCELLANEOUS

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

J.M.Z. Construction Co.
Custom carpeting, rec. rm. additions; kitchen, bathrm., basement & deck construction; dry-wall hanging & taping; aluminum siding, soft-fit, fascia & seamless gutters; replacement glass block windows; shingle hot tar & modified rubber and roll roofs. Expert at tearoffs; complete tuckpointing; all colors; chimneys rebuilt. Tel. 708-620-9942.

Moving—Kraustymas
Profesionalus patarnavimas priimanomis kainomis. jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

PAŠAUKĖ MANE...

Ši knyga – tai dabartinio **Poiležiaus Jono Pauliaus** biografija, kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į daugelį kalbų. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. R. Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl. Spaudė „Vilnius“ spaustuve Vilniuje 1990 m. Knygos kaina 4.00 dol. III. gyventojams Tax 35 ct. Persiuntimo išlaidos: USA – 2.00 dol., Canada – 3.00 dol.

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(812) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriur FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

BUSINESS OPPORTUNITY

ZEPTER

Independent Sales Reps Wanted
Billion Dollars in Sales last year
First Time in the USA

Free Training, no investment
Great Opportunity – high commissions

Call Now
(312)-629-8686

SIŪLOME DARBĄ MOTERIMS!
Prižiūrėti vaikus, senelius, atlikti namų ruošą. Galima gyventi kartu, arba ne. Reikia mokėti susikalbėti angliškai.
Tel. 312-777-9898

Custom Cabinet/Furniture Shop seeks experienced woodworker and/or finisher. Opening for p.t., 5 to 9 p.m. and/or Saturdays also. Good working conditions and benefits. Send resume to: **Evergreen Custom Woodworking, 13555 Southwest Hwy., Orland Pk., IL 60462.**

IEŠKO DARBO

Gerų manierų, mokanti lietuvių, rusų kalbas, tik ką sėkmingai užbaigusi „Medical Careers Institute“ sekretorės specialybę medicinos kabinetams, laukia pasiūlymų. Skambinti **Virginijai** rytais iki 11 v.r. arba po 8 v.v. tel. 312-784-9703.

FOR SALE

LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA

1945-1990

Kazio Bradūno ir Rimvydo Šilbajorio redaguota, dvidešimties autorių parašyta knyga, apžvelgianti visą 45 metų mūsų egzodo literatūros laikotarpį. Veikalas 864 didelio formato puslapių, kuriuos puošia šimtai įvairiausių iliustracijų. Leidėjas – mecenatas yra Lietuvių Fondas, vardinis leidėjas – Lituanistikos institutas.

Leidiny su gaudamas „Drauge“, 4545 West 63rd Stree, Chicago, IL 60629. Knygos kaina – \$30.00. Užsisakant paštu, persiuntimo išlaidoms pridėdama \$4.00, į Kanadą – \$6.00, į kitus kraštus – \$6.50. Iliuzijos gyventojai visais atvejais dar primoka \$2.63 valstijos mokesčių.

LAIŠKAI

LB VADOVYBĖ – MOTERIAI

Sveikintinas „Draugo“ dėmesys JAV LB-nei. Vyriausios redaktorės D. Bindokienės š.m. rugpjūčio 26 d. vedamasis „Sesios laukiamės su baimė ir viltimi“ atspindi kiekvieno Lietuvos bendruomenės prijausiančio ar besidarbuojančio rūpestį. Ypač taikli pastaba būsimiems kandidatams į LB vadovybę – „Šiandien per didelę prabangą yra mokytis dirbant“, nes tą mokyklą baigus, gali nebūti darbu lauko...“

Iš savosios, per arti 40 metų LB veikloje sukaupytos patirties, siūlau LB vadovybę renkantiems JAV LB XIV Tarybos nariams atkreipti dėmesį į šiuos siūlymus:

1. Yra pribrendęs laikas JAV LB Krašto valdybos pirmininko postą patikėti moteriai. Kol kas šio posto moteris nėra užėmusi. „Draugas“ ir Lietuvos fondas sėkmingai progresuoja moterų vadovybėje. Dabartinėje LB Krašto valdyboje, LB apygardų ir apylinkių vadovybėje apšči darbuojasi taktiškos, sumanios, darbščios bei išradingos veikėjos.

2. Renkant būsimą JAV LB Krašto valdybos pirmininką, Tarybos nariai turėtų atsižvelgti nuo dar gan dažnai prasikišančių „provincinių“ pažiūrų. Netikslu yra diskriminuoti kandidatą vien dėl to, kad jis gyvena lietuviams gausiame ar negausiame telkinyje. Būtina rinkti geriausią iš geriausių. Klysta tie, kurie galvoja, kad dieji mūsų telkiniai skriaudžia mažuosius. Paskutiniuose rinkimuose į LB Tarybą vieną vietovę Michigano rinkiminėje apygardoje beveik išimtinai balsavo tik už savo vietovės kandidatus ir atsisakė balsuoti už plačią žinomus ir darbščius LB darbuotojus iš Detroito. Tokių bendruomeninio „solidarumo“ pasireiškimų būtina vengti.

3. Renkant LB vadovybę būtina atsiminti, kad gausa visuomeninių pareigų ir skambūs turimi titulai nebūtinai LB žada sėkmingą vadovą. Taikliai šiuo klausimu yra pasisakęs Vyt. Volertas straipsnyje „Draudos nuo blogų atsitiktinumų nėra“ (Draugas, 1994 m. birželio 7 d.). Algimantas S. Gečys Huntingdon Valley, PA

PAGIRTINAS DĖMESYS „DRAUGUI“

Esu „Draugo“ skaitytojas nuo pat atvykimo į Ameriką 1949 metais, o „Akiračių“ – nuo šio menraščio įsisteigimo. Norečiau atkreipti „Draugo“ redaktorių dėmesį į paskutiniuosius tris „Akiračių“ numerius: iš tikrųjų nei vienas laikraštis Amerikoje, o gal ir visame pasaulyje, tiek daug vietos neskiria „Draugui“ ir jo redaktorei pagarsinti, kai šis „atviro žodžio menraštis“. Turėtumėte būti jam labai dėkingos, kad „Draugo“ 85-rių metų gimtadienio proga jo vardas nuolat linksnuojamas, jo sakiniai cituojami. Turėtumėte taip pat dėliauti, kad „Akiračių“ redakcija taip uoliai perskaito kiekvieną „Draugo“ eilutę ir po to komentuoja, negailėdama vietos savo laikraštyje, nors jis išeina tik kartą per mėnesį. Būtų gražu, kad „Draugo“ vadovybė sukakties proga įsitaistyti koki žvilgantį medalį ir pasistengtų jį užkarti ant kaklo (žinoma, su gražu kaspinu) ypač pasižymėjusiems dienraščio propaguotojams. Antra vertus, galbūt ir „Akiračiai“ turėtų „Draugui“ atsiųsti kokią auką, nes be jo neturėtų tiek medžiagos savo menraščiu...

Andrius Virbyla
Chicago Heights, IL

AR GYVUOJA
LITUANISTIKOS KATEDRA?

Seniai nieko negirdim, neskaitym apie Lituanistikos katedrą Illinois universitete Čikagoje. Gal „Draugas“ galėtų gauti informaciją ir paskelbti, kas ten dėstoma, kiek turi studentų, kas vadovauja? Dabar kaip tik turėtų prasidėti rudens semestras. Katedrai įkurti lietuviai suaukojo daug tūkstančių dolerių. Kam tie pinigai sunaudojami?

Jurgis Gimbutas
Arlington, MA

VIENYBĖS SIEKIANČI

Šmaikštūs išsireiškimai ne tik neartina prie trokštamų vienybės, deja, toliau nuo juos, ypač kai jie tampa piktokais, nuvertinant kitą galvojančius. Juozas Žygas pagrįstai rašo „Draugo“ rugpjūčio 9 d., kad „Lietuvių išeivija gali didžiulis savo veikla ir atliktais darbais, kurių neatliko jokia kita išeivija“. Remdamasis laimėjimais, jis pasisako prieš dr. Alfonso Eidinto siūlomą Lietuvos Kultūros instituto steigimą, lyg kultūrinis darbas užsienyje – JAV jau būtų baigtas, pasiekęs viršūnę ir nebereikia jo gerinti, tobulinti, nes ir Goethes institutai vokiečiams nieko nepadėjo. Jam atrodo, kad ambasadorius „ne į savo daržą įsako“.

Į tą patį klausimą kitaip žvelgia JAV ir Kanados Lietuvių bendruomenių komisija („Draugas“, VIII. 17), kurios iniciatoriai įgyvendinimui yra: JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytas Maciūnas, vykdomoji vicepirm. adv. Regina Narušienė ir Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas Gečys. Atrodo, pastaroji nuomonė demokratiškam galvojimui ir veiklai yra svarbesnė negu atskirų asmenų, nors ir ne iš blogos valios kartais klaidinanti.

Ambasadorius vykdo savo pareigas, į kitų „daržus nešokinėdamas“. O už informaciją išeiviams – užsienio lietuviams JAV-se (pranešimas dėl referendumo, „Draugo“, 08. 12 ir kt.) bei pastangas taikyti tėvynę mylinčius, besikivirčiančius tautiečius, turėtume būti jam dėkingi. Ir diplomatinio kodekso nežinančiam aišku, kad už tai Valstybės departamentas nepalankiai į jį nežiūrės. Bendradarbiavimas nėra nei dirgavimas, nei vadovavimas išeivijai. Tai patvirtina Lietuvos seimo ir lietuvių išeivijos Šiaurės Amerikoje sudarytoji komisija. Tikiu, kad šio projekto nuo bėgių nenuvers dar viena „reorganizacinė jėga“.

Antanas Valiūškis
Barrington, RI

STEBUKLAI TEBEVYKSTA

Pastabi „Draugo“ redaktorė turbūt visada pirmoji iš žurnalistų atsiliepia į pačias aktualesias lietuviškas problemas. Ne visada palieštieji laimingi dėl jos „prisilietimo“, bet tokia jau žurnalistų ir žurnalistų dalia. Kai kas jos vedamuosius vadina kontraversiniais, žiūrėk, koks buldogas ir vampteli, bet daugelis pagiria. Man atrodo, kad jos vedamieji dažniausiai yra aktualūs, principingi, nuosakiai drąsus ir pateikiamos mintys pasakomos aiškia kalba. O kad yra kiek ir kontraversijos, tai juo geriau.

Pvz., jos VIII.31 vedamasis „Rimti darbai ir švytintys finalai“, parašytas ryšium su artėjančia JAV LB XIV Tarybos pirmąją sesija, siūlo LB vadovybei labiau susitelkti ties savosiomis problemomis, o Lietuvos reikalus perkelti į antrąją plotmę. Taip pat kelia abejojimą nauda politinių konferencijų, į kurias kviečiami politikai iš Lietuvos. Gal nauda padidėtų, jei tokiose konferencijose Lietuvos vyriausybė,

BALFo pirm. Marija Rudienė, lankydama Vasingtone, davė pasikalbėjimą per Amerikos Balsą. Iš kairės: Amerikos Balso tarnautojas Romas Kasparas, M. Rudienė ir AB tarnautoja Jolanta Raslaiviūtė.

Nuotr. Elvyros Vodopaliënės

opozicija ir JAV Lietuvių Bendruomenė (labai gerai pasiruošusi) išdėstyti savo argumentaciją kokiui labai konkrečiam klausimui, pvz., tremtinių ir buv. politinių kalinių grąžinimas iš Rytų, pilietybės suteikimas ir turto grąžinimas užsienio lietuviams, karinis Rusijos tranzitas per Lietuvos teritoriją ar kt.

„Draugo“ redaktorė laukė iš LB vadovybės ir „stebuklų stebuklo“ – literatūros vakarų tradicijos atgaivinimo. Norėčiau redaktorei priminti, kad tokie „stebuklai“ Pietų Kalifornijoje kartojasi net 28 metai. Įvyks ir šių metų gruodžio 4 d., kai Los Angeles Sv. Kazimiero scenoje pasirodys Vytauto Didžiojo universiteto Kaune garbės daktaras poetas Bernardas Brazdžionis.

Juozas Kojelis
Santa Monica, CA

AR JAV LB XIV TARYBA
BUS ISTORINĖ?

JAV LB XIV Taryba bus tikrai istorinė, jei ji sugebės išrinkti JAV LB Krašto valdybos pirmininką ir vėliau patvirtinti Krašto valdybos narius, kurie teiks pirmenybę JAV gyvenantiems lietuviams.

Laukiame Krašto valdybos, kuri:

a) atvyktų į Tarybos suvažiavimus pozityviai nusiteikusi ir nebekartotų 1993 m. vykusios Tarybos sesijos darbų ardyto taktikos;

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. – 9:00 v. v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.

Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government

INSURED BY FDIC

2212 W. CERMACK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

LUPAM BANANĄ NE IŠ TO
GALO

Sugrįžo 14 jaunuolių amerikiečių iš Lietuvos ir pilni įvairių išpūdžių pasakoja vieną gana juokingą nuotyki. Prie autobusų stoties pamatę moterį, lupant bananą. Jie buvo labai nustebę, kad ne taip daro, kaip priimta Vakaruose. Visi turėję gardaus juoko. Tačiau įdomiausia, jog moteris pradėjo įrodinėti, kad ji daranti daug mandriau.

Prisiminė A. Eidinto straipsnis „Draugo“ skiltyse su labai įdomiais ir žodingais pasiūlymais kurti didingą kultūros centrą. Atvažiavusių tėvynaičių jau priskaitome tūkstančiais, tačiau skaitytojų ir prenumeratorių nedidėja tūkstančiais. Ieškome naujų kelių išlaikyti tai, ką sutelkėme per daugelį metų. Kūrimas naujų centrų lyg ir skamba siūlymu lupiti bananą ne iš to galo.

Gailutė Valiulienė
Chicago, IL

PAVOJAI LIETUVOJE

Lietuvoje šią vasarą sveičiausi jau ne pirmą kartą. Skirtumas tik tas, kad pirmą kartą lankiausi nepriklausomoje tėvynėje. Besiruošdama važiuoti, rūpinausi dėl daugelio pranešimų apie nesaugų gyvenimą ir keliavimą Lietuvoje. Paminėsiu vieną įvykį savo kelionėje. Pati buvau jo liudininkė.

Mums važiuojant mašina iš Juodkrantės į Nidą rugpjūčio 22 d., sustabdė lietuviška policija. Pastebėjome, kad policija stabdė mašinas tik su lietuviškais registracijos ženklais, o svetimtaučius, daugiausia vokiečius, praleido. Mus sustabdė du uniformuoti policininkai. Patikrinę vairuotojo dokumentus, pasakė, kad jis turįs sumokėti 25 litus pabaudos „už nešvarią mašiną“.

Buvo lietinga diena, mašina šlapia. Mūsų vadovas sumokėjo pabaudą, nes nei jis, nei mes nežinojome, kaip reaguoti į tokį aiškų policininkų saulaviavimą.

DRAUGAS, penktadienis, 1994 m. rugsėjo mėn. 9 d.

5

lygų apiplėšimui ant kelio. Džiaugėmės, kad jie nepaprašė peržiūrėti mūsų piniginių ir jų neapdėjo savo „mokestiais“.

Negalėjome to įvykio užmiršti. Kur toks policijos ir kitų pareigūnų Lietuvoje saulaviavimas veda ir kuo gali baigtis? Vilniuje veltui ieškojome

valdžios atstovo, kuris būtų šiuo klausimu susidomėjęs ir pataręs, ką daryti. Tas reikals mus ir dabar neramina, o net baugina, nes daug sunkiau apsiginti nuo policijos negu nuo plėšikų...

Birutė Žilinskienė
Poplar Bluff, MO

A.†A.

SOFIJA STEIKŪNIENĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. rugsėjo 7 d., sulaukusi 82 metų.

Gimė Lietuvoje, Antanačiūse. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: duklė Ramutė Bergstrom, sesuo Elena Pocienė su sūnum Kęstučiu ir jo šeima; brolio žmona Monika Steikūnienė su sūnum Algium ir dukra Danute Kline su šeima bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. Antano Steikūno.

Velionė pašarvota penktadienį, rugsėjo 9 d. nuo 4 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 10 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Pageidaujama gėlių nesiųsti, bet prisiminti a.a. Sofiją savo maldose.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę duklė ir sesuo.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

PADĖKA

A.†A.

STASYS DAUČANSKAS
1909-1994

Nuoširdžiai dekoju kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje ir atnašautas gedulingas šv. Mišias, klebonui J. Kuzinskui už maldas kapinėse, V. D. Šauliams už garbės sargybą, vadui Paukščiui už atsisveikinimo žodžius, šauliams-karstanešiams, šauliams-šaulėms už velionio palydėjimą į Amžinąjo Poilsio vietą.

Dekoju sol. A. Barniškui už giesmes šv. Mišių metu, taip pat visiems draugams ir pažįstamiems už atsilankymą koplyčioje ir palydėjimus a.a. Stasį į kapines. Visiems nuoširdi PADĖKA.

Dekoju laidotuvų direktoriams D. A. Petkus / D. M. Petkus už rūpestingą patarnavimą ir radijo valandėles – „Margučiai“ bei „Amerikos lietuvių“.

Nuoširdžiai dekoju.

Velionio brolienė Veronika Dauchanskas.

Žemės kelionę baigusiai

A.†A.

ANASTAZIJAI RIŠKIENEI

tebūna lengva svetingos žemės velėna. Liūdesyje likusius – dukterį NIJOLE GIERŠTIKIENE, velionės vaikaičius ir visus artimuosius guodžia

Lietuvos Dukterų draugija

Teesie Tavo Valia! Palydime

A.†A.

ONĄ BAKAITIENĘ

į Amžinąjį Gyvenimą. Skausmo valandoje nuoširdžiai guodžiame dukrą DALIĄ, anūkus PAULIŲ ir PETRĄ bei visus velionės artimuosius.

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A.

Dant. gyd. ONUTEI BAKAITIENEI

mirus, jos dukrą, mielą DALYTE VAKSELIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Genovaitė Ažubalienė
Dalia, Kazimieras Woss ir šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Tebevyksta Šiluvos atleidai Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje. Penktadienį, rugsėjo 9 d., 9 val. r. ir 6:30 val. vak.; šeštadienį, rugsėjo 10 d., 9 val. r., o sekmadienį, rugsėjo 11 d. – 1:30 val. p.p. eisena iš Maria aukštesniosios mokyklos kiemo į parapijos bažnyčią. Visuomenė ir organizacijos kviečiamos gausiai susirinkti, jau 1 val. p.p. į aikštę, kur rikiuojasi iškilmingai procesijai. Atlaidų svečias kunigas – Rimas Gudelis (iš Lietuvos).

JAV Užsienio parama Lietuvai, gausenės paramos mobilizavimo galimybės ir užsienio programų Lietuvoje efektyvumas bus diskutuojamas JAV LB Visuomeninių studijų seminario antrame posėdyje š.m. rugsėjo 16 d. r. Kalbės Thomas Dine, U.S. Agency for International Development viceadmiristratorius Europai ir Nepriklausomų valstybių sąjungai. Praktišką patirtį teikiant Lietuvai, paramą aptars trys JAV valdžios paramą administruojantys „kontraktoriai“ – Katherine Lane, International Republican Institute; Nnandi Ezera – American Bar Association; ir, Jane Horsefield, Volunteers in Overseas Cooperative Assistance. Rytniniai seminaro posėdžiai vyks Russell Senate Office Bldg. Caucus Room 325, Washington, D.C.

Apie pramoginių dainų atlikėją sol. Stasį Povilaitį šią vasarą Lietuvos spauda gan dažnai rašydavo, nes jis buvo kviečiamas į pagrindinius festivalius ar žymesniųjų solistų koncertus. Galima sakyti, kad ir Amerikos lietuviams S. Povilaitis jau gerai pažįstamas. Čikagiečiai jį galės išgirsti – jau trečią kartą – Jaunimo centre rugsėjo 10 d. Jaunimo centro kavinė bus specialiai paruošta ir papuošta šiam pramoginio dainininko pasirodymui.

x Santaros-Šviesos 41-masis suvažiavimas vyksta š.m. rugsėjo 8-11 d. Pasaulio Lietuvių centre, Lemont, IL. Santara-Šviesa maloniai kviečia visus dalyvauti.

x VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ RINKTINĖ rengia Tautos šventės minėjimą šių metų rugsėjo mėn. 11 d. Pradžioje 10 val. ryto – pamaldos Brighton Parko bažnyčioje. Po pamaldų, šaulių namuose 12 val. akademija ir meninė dalis. Visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis. Prašome pasiimti vėliavoms stovus. Baigus programą, bus vaišės. Maloniai kviečiame visus dalyvauti. Įėjimas veltui. Šaulių Rinktinių valdyba.

x TRANS-PAK TALPIN TUVAI į Lietuvą su siuntiniais siunčiami kas savaitę. Skubieji siuntiniai – air cargo. Pervedami pinigai doleriais. Pasirinkimas maisto siuntinių nuo \$29 iki \$98. TRANS-PAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

Auka „Draugo“ paramos fondui – yra lietuviybės laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

ANSAMBLIO „KANKLĖS“
PIRMOJI VIEŠNAGĖS
DIENA

Rugsėjo 7 d. įvyko ansamblio „Kanklės“ pirmasis koncertas Čikagos Illinois universitete. Tai buvo puikus susitikimas su svečiais mokslininkais iš daugelio šalių. Lietuvių profesionalų muzikantų grupė, kurios vadove yra prof. Lina Naikelienė, sujaudino savo aukštu meniniu lygiu. Ansamblio atliko lietuvių klasikų kūrinis, kompozitorių harmonizuotas liaudies dainas, autentiškas melodijas. Puikiai derindamas įvairius liaudies instrumentus su balsu, ansamblis patraukė klausytojų dėmesį. Solisto Kaspyčio Mikiško birbynės aidėjimas, melodingumas, kartu su savitu kanklių garsu pripildė salę lietuviška dvasia. Operos solistės balsas žavėjo savo šiltu tembru, puikiai atskleidžiamas tautos charakterį. Regina Šilinskaitė sugebėjo išraiškingai perteikti dainų turinį ir nuotaiką.

Ansamblio, susidedantis iš trijų kanklių (L. Naikelienė, V. Alenskienė, A. Juškevičienė), dviejų birbinių (K. Mikiška, A. Čiplys) ir dainininkės (R. Šilinskaitė), tik pradantis koncertinę kelionę po Amerikos Valtijas, paliko klausytojams labai gerą įspūdį. „Kanklių“ ansamblio koncertas lietuviams įvyks šį sekmadienį, rugsėjo 11 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre.

R. Burakauskienė

Uždaryta seniausia Čikagos finansinė institucija – Continental Illinois National Bank, veikusi 137 metus. Bankas buvo įsteigtas 1857 m. kaip Merchants' Savings, Loan and Trust Co. Dabartinis vienuolikaukštis banko pastatas Čikagos vidurmiestyje (La Salle St.) pastatytas 1924 metais. Continental banką perima BankAmerica Corporation, išsigijusi jį už beveik 2 milijonus dolerių.

x Anoniminis geradaris, savo \$960 algą už dėstytą vasarinį kursą universitete, paaukojo „Saulutei“ paremti 4 konkrečius vaikus Lietuvoje: svetimos moters auginamą našlaitį Kėdainių rajone, motiūtės auginamą berniuką Šiaulių rajone, motiūtės auginamą berniuką Kėdainių rajone, ir našlaitį auginamą svetimų Joniškio rajone. Ačiū! „Saulute“, 419, Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

(sk)

x Dr. Alina Domanskienė, ne tik dirba „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitete, bet taip pat globoja vieną našlaitį Lietuvoje. Kviečiame ir jus įsijungti į Lietuvos našlaičių globėjų eilę. Rašykite „Lietuvos našlaičių globa“, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x Rytoj, šeštadienį, 8 v.v. Jaunimo centro kavinėje įvyks seniai laukiamas Lietuvos estrados karaliaus – St. Povilaitio koncertas. Gražiai išpuoštoje salėje, jaukioje atmosferoje bus proga praleisti neeilinį vakarą, besiklausant šio populiariosios muzikos meistro dainų. Čia bus gėrimų, lengvų užkandžių bei kitų įvairumų. Tie, kurie nespėjo rezervuoti vietos iš anksto, turi kiek anksčiau ateiti į kavinę.

(sk)

x Jei reikalinga įsigyti vairavimo teisės (IL Driver's License) – kreipkitės į Ed. Šumana, tel. 1-708-246-8241.

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisomo visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

DALYVAUKIME
DEMONSTRACIJŲ
EISENOJE

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija, susirūpinusi savo apylinkės saugumu, besikeičiant jos gyventojams, šį vakarą, penktadienį, rugsėjo 9 d., 7 val. v. ruošia demonstraciją-eiseną, kuri prasidės nuo Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios (tuoj po Šiluvos atleidų pamaldų) ir nusitęs iki Anna Gilvis buvusio namų California Ave. Visi turbūt tebeprisimena Anna Gilvis, kuri pernai buvo žiauriai nužudyta kaimynų berniuko, tuo metu buvusio tik 10 metų amžiaus! Šia eisena norima parodyti Čikagos žiniasklaidai ir miesto vadovybei, kad lietuviai rūpinasi savo apylinkę, jos gyventojų saugumu. Mes norime taikiai ir gražiai sugyventi su savo įvairių rasų bei tautybių kaimynais, bet taip pat norime netapti smurto baimės kalniais savo nuosavuose namuose. Protesto ir liudiesio eisenai vadovaus Šv. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas. Lietuviai iš arti ir toli turėtų gausiai susirinkti ir joje taip pat dalyvauti. Tik didesnis skaičius parodysi reikiamą solidarumą ir atkreips savivaldybės dėmesį. Mes matome juodosios rasės žmones, demonstruojančius dėl jų apylinkėse vykstančių nusikaltimų, atėjo laikas ir lietuviams pasisakyti dėl savo gyvenvietės saugumo.

Ir nebrangu ir įdomu! Šį vakarą, penktadienį, rugsėjo 9 d., 7:30 val. v., galite pamatyti vaizduojant iš Dainų ir tautinių šokių šventės, įvykusios šią vasarą Lietuvoje. Nebrangu dėl to, kad Jaunimo centro kavinėje įėjimas – tik auka, o keliuonė į Lietuvą... juk patys žinote! Įdomu dėl to, kad vaizduojant koncertas lietuviams geriau matomi, negu sėdint toli nuo scenos ar vietos, kur atliekama programa. Visus atvykti kviečia Lietuvių moterų klubų federacijos Čikagos skyrius.

Devintasis Teatro festivalis rengiamas lapkričio 24-27 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Rengia JAV LB Kultūros taryba. Rengimo komitetui pirmininkauja Petras Petrusis. Komiteto nariai: Audrė Budrytė, Antanas Levanas, Matilda Marcinkienė, Dalia Šlenienė, Edvardas Šulaitis, Gintaras Vaitkevičius.

Visi maloniai kviečiami į „Saulutės vakarelį“, penktadienį, rugsėjo 16 d., 7 v.v. Pasaulio lietuvių centre Leimonte. Dalyvaujant ne tik pasisėdinti išgirdę Vilniaus etnografinį ansamblį, ansamblį „Tėviškę“, Kuršėnų kaimo kapelą, pasidžiaugsite „Studija R“ šokėjais ir lino tautodailininkų menu, bet paimsite Lietuvoje vargstančius vaikus. Visus nuosirdžiai kviečia „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis. Bilietai po 5 dol. gaunami PLC po 11 val. Mišių. Kviečiame draugų tarpe smagiai praleisti penktadienio vakarą ir savo dalyvavimu padėti vaikams, kurių gyvenime smagios akimirkos yra retos.

50 VILTIS 50 METŲ SUKAKTUVINĖ ŠVENTĖ

Tautinių šokių mokytojo ir puoselėtojo Vytauto Beliajaus, gyvenančio Denver, Colorado, raduguojamas ir leidžiamas žurnalas „Viltis“ šįmet švenčia 50 metų sukaktį. Šio jubiliejaus proga Denveryje ruošiami net keli renginiai.

Penktadienį, rugsėjo 23 d., 7:30 v.v. Mason Hall Gym, 7111 Montview Blvd., vyks tautinių šokių koncertas, dalyvaujant bene dešimčiai šokėjų grupių, jų tarpe ir Brigham Young universiteto grupei iš Utah, kuri atliks ištrauką iš Beliajaus 1974 metais Denveryje statytą „Lietuviškų vestuvių“.

Dėl informacijų ir bilietų kreipkitės: VILTIS 1337 Marion St., Denver, CO 80218. Tel. 303-839-1589.

Po dr. Rimvydo Sidrio paskaitos „Saulutės“ Atviro žodžio forumo (iš kairės): Petras Aleksa, Laima ir Vainius Aleksos su naujagimiū bei Laima Aleksienė.

Nuotr. I. Tijenienės

IŠ ARTI IR TOLI

NAUJI MOKSLO METAI

Vasario 16-osios gimnazija naujosios mokslo metus pradėjo rugpjūčio 29 d. Jau tris dienas prieš tai pradėjo suplaukti vaikai iš viso pasaulio į bendrabutį. Jeigu visi užsiregistravusieji atvyks, tai gimnazija turės 90 mokinių iš Vokietijos, Lietuvos, Amerikos, Argentinos, Urugvajaus, Brazilijos, Malio ir Šveicarijos. Berniukų bendrabutyje visos vietos užimtos, tik mergaičių bendrabutyje kelios vietos liko tuščios. Gimnazija šiais metais turės 15 abiturientų. Tokio didelio abiturientų skaičiaus gimnazija dar niekad nėra turėjusi. Didžiausia klasė yra 11-oji, kurioje 25 mokiniai. Naujai atvyko 39 mokiniai.

Naujieji metai buvo pradėti vėliavos pakelimu ir šv. Mišiomis. Gimnazijos kapelionas, kun. Gediminas Tamošiūnas, pradėdamas pamaldas, apgailestavo, kad šį kartą dėl ligos nedalyvauja evangelikų kunigas, tačiau vis tiek kvietė visus bendrai pasimelsti ta pačia intencija.

Po Mišių susirinkusiems mokiniams kalbėjo gimnazijos direktorius A. Smitas, glaudžiai nupasakojęs šios gimnazijos istoriją, tikslus ir tvarką. Taip pat supažindino mokinius su mokytojais, kurių tarpe šį kartą tik viena nauja žmogų reikėjo pristatyti – Edmundą Jankūną, perėmusį berniukų bendrabučio vedėjo pareigas.

Po pokalbio su klasių auklėtojais mokiniai susirinko į salę koncertui, kurį atliko ansamblis iš Kelmės. Ansamblis tarp pasirodymų Šveicarijoje ir Lautertalyje (Vokietijoje) keletą naktų nakvojo gimnazijoje.

A. Š.

ŽURNALO „VILTIS“ 50 METŲ SUKAKTUVINĖ ŠVENTĖ

Tautinių šokių mokytojo ir puoselėtojo Vytauto Beliajaus, gyvenančio Denver, Colorado, raduguojamas ir leidžiamas žurnalas „Viltis“ šįmet švenčia 50 metų sukaktį. Šio jubiliejaus proga Denveryje ruošiami net keli renginiai.

Dėl informacijų ir bilietų kreipkitės: VILTIS 1337 Marion St., Denver, CO 80218. Tel. 303-839-1589.

DVIEJŲ SUKAKČIŲ
ŠVENTĖ APREIŠKIMO
PARAPIJOJE

Šv. Mergelės Marijos Apreiškimo lietuvių parapija Brooklyn, N.Y., š.m. rugsėjo 18 d. iškilmingai švęs parapijos gyvavimo 80 metų ir dabartinio jos klebono kun. Vytauto Palubinsko 40 metų kunigystės sukaktį. Iškilmingos šv. Mišios tą sekmadienį bus aukojamos 11 val. Šv. Mišias vyks Paulius Baltakis, OFM, koncelebruos kartu su kitais kunigais. Po Mišių parapijos didž. salėje bus pietūs ir sveikinimai.

PARAPIJOS ŠVENTĖ

Philadelphijos Šv. Andriejaus lietuvių parapija (19-ta ir Wallace gatvių sankryžoje) šiais metais švenčia 70-ties metų sukaktį. Šiai progai paminėti, sekmadienį, rugsėjo 25 d., 10:30 val.r., bus aukojamos iškilmingos padėkos šv. Mišios, po kurių bus pašventintas, parapijos kieme naujai pastatytas, Lietuvoje sukurtas kryžius. Po religinių iškilmių, 1:30 val. p.p. įvyks sukaktuvinis banketas Rosewood Caterers salėje, 8888 Frankford Ave., Philadelphia. Kun. Timotiejus Burkauskas, Šv. Andriejaus parapijos administratorius ir parapijos komitetas kviečia visus parapijiečius bei visus Philadelphia apylinkių lietuvių dalyvauti visuose sukaktuviniuose renginiuose. Šv. Mišiose ir kryžiaus šventinime moterys kviečiamos pasiūlyti tautiniais rūbais. Sukaktuvinio banketo bilietus (30 dol. suaugusiems, 15 dol. vaikams iki dvylikos metų) galima įsigyti pas Marytę Sušinskienę sekmadienį po lietuviškų šv. Mišių arba skambinant jai į namus telefonu (215) 927-2467. Prieš trejus metus arkidiecezija buvo numatiusi Šv. Andriejaus parapiją uždaryti. Visų parapijiečių vieningas, greitas susiorganizavimas ir kun. Timotiejus Burkauskas pasiūlymas parapiją išgelbėjo. Į sukaktuvines iškilmes yra pakviesti arkidiecezijos atstovai, kurių sprendimai daug lėmė parapijos išlikimą. Labai svarbu jiems pademonstruoti Šv. Andriejaus parapijiečių solidarumą ir gausų lietuvių dalyvavimą, nes dabar jau nuo mūsų pačių priklausys parapijos ateitis.

T.G.

RUSŲ ARMIJOS IŠĖJIMO
IS BALTIJOS VALSTYBIŲ
PAMINĖJIMAS

Rugsėjo 18 d., sekmadienį, 1 val. p.p., Connecticut Baltiečių santarvė ELLA, ryšium su taip ilgai lauktu okupacinės armijos išvedimu iš Baltijos kraštų, rengia šio istorinio įvykio pažymėjimą. Prie Baltijos laisvės medžio, pasodinto Hartford Elizabeth parke Baltijos tautoms atstacius nepriklausomybę, bus atidengtas paminklinis akmuo. 1 val. po pietų čia bus neilgos iškilmės, o po to pasisvečiavimas ir vaišės Ct. Historical Society rūmuose, Elizabeth gatvėje, visai prie parko. Įėjimas visur nemokamas.

Pagaliau, po 54 metų, II pasaulinis karas pasibaigė ir Baltijos kraštuose. Lietuva, Latvija ir Estija, vingiuodamos tarp okupacinių metų paliktų nuosėdų, nelengvai vairoja į ateitį. Didžiausias rūpestis – pavojus gresia, kaip jau per kelius šimtmečius, iš rusiškos mėsos ir jos neaiškių apetitų. Todėl ir ELLA vel pagyvino veiklą. Kaip užrašyta ant paminklinio akmens prie Baltijos medžio „... pasodintas liudyti mūsų įsipareigojimą Baltijos tautų nepriklausomybei...“, susirinkime vel kartu parodyti rūpinimąsi Lietuvos, Latvijos ir Estijos ateitimi.

Įvažiavimas į Elizabeth parką yra iš Asylum gatvės. Visur yra vietos pastatyti automobilius. Lietuviams šiuo laiku ELLA atstovauja dr. Elona Vaišienė, inž. Jaunutis Pijus Nasvytis ir adv. Arvydas P. Janus.

jpn

PAGERBTAS
AMBASADORIUS

Anicetas Simutis, ambasadorius prie Jungtinių Tautų, buvo pagerbtas jo 85 m. amžiaus sukakties proga. Tautinės sąjungos seime, įvykusiame š.m. rugsėjo 3-4 d., Detroit, MI. Tautinės sąjungos pirmininkas L. Kriauciūnas pasveikino sukaktuvininką, aptarė jo politinės veiklos nuopelnus tautai. Sąjungos valdybos vicepirmininkai – P. Buchas ir St. Briedis sukaktuvininkui įteikė menišką gintaro darbo paveikslą „Vytautą“. Nuotai-kingai sugiedotas „Ilgiausių metų“, pakeltos šampano taurės. Pagerbimą kūrybingu žodžiu pravedė Irena Kriauciūnienė.

JZ.

Buvęs Lietuvos ambasadorius prie JT Anicetas Simutis sveikina ALTS-gos seimą Detroit.

Nuotr. L. Kriauciūnienės